

TELEPÜLÉSI STRATÉGIAI DOKUMENTUMOK
BUDAPEST III. KERÜLET ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER

II. KONCEPCIÓ

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Jövőkép.....	331
1.1.	Nemzeti Fejlesztés 2030 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	331
1.2.	Budapest Hosszútávú Városfejlesztési Konceptiója (Budapest 2030).....	333
1.3.	Duna menti területek összehangolt fejlesztése Tematikus Fejlesztési Program	336
1.4.	Barnamezős területek fejlesztése Tematikus Fejlesztési Program.....	337
1.5.	Óbuda-Békásmegyer hatályos kerületfejlesztési koncepciója	339
1.6.	Óbuda-Békásmegyer Integrált Városfejlesztési Stratégia	341
1.7.	Kapcsolódás a 2014-2020-as időszakra szóló uniós fejlesztési programokhoz	344
1.8.	A kerület jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan.....	346
1.9.	Óbuda-Békásmegyer jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan.....	347
1.10.	A településfejlesztési elvek rögzítése	347
2.	Célok	349
2.1.	Óbuda-Békásmegyer átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása	349
2.1.1.	Gazdasági versenyképesség erősítése egyetemes cél	349
2.1.2.	A fenntarthatóság megteremtése egyetemes cél	349
2.1.3.	Az élhetőség megerősítése egyetemes cél.....	350
2.2.	Óbuda-Békásmegyer átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása	350
2.2.1.	A jövőkép elérését szolgáló átfogó célok	350
2.2.2.	A jövőkép elérését szolgáló horizontális célok.....	363
2.3.	Részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározása	364
2.3.1.	A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és részcélok kapcsolata	364
2.3.2.	A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre	366
3.	Kiinduló adatok a további tervezési feladatokhoz	370
3.1.	A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása	370
3.2.	A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	371
3.3.	Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére.....	372
4.	Mellékletek.....	375
4.1.	Melléklet – a koncepció kapcsolódási pontjai a Budapest 2030 hosszú távú fejlesztési koncepcióhoz	375

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra – A koncepció céljai	333
2. ábra – Városfejlesztési területek különböző szempontok szerint	334
3. ábra – A III. kerület városrészi fejlesztései és a kerületi célok összefüggései	342
4. ábra – A Promenádnál projekt által érintett terület	343
5. ábra – Célok megoszlása városrészenként	367

TÁBLÁZATJEGYZÉK

1. táblázat – A Fővárosi Önkormányzat projektjavaslatai	337
2. táblázat – Óbuda-Békásmegyer Önkormányzatának javaslataiból az alábbiak kerültek befogadásra: ..	337
3. táblázat – Barnamezős területek – Befogadott projektjavaslatok	338
4. táblázat – VEKOP prioritási tengelyek	345
5. táblázat – Célok kapcsolódása és horizontális eszközök	365
6. táblázat – Az egyes településrészek és célok kapcsolata	366
7. táblázat – A célcsoport és célok kapcsolata	368
8. táblázat – Ágazatok és a célok kapcsolata	369
9. táblázat – Római kori műemlékek a III. kerületben	373

MEGBÍZÓ:

Budapest III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata

SZAKMAI BONYOLÍTÓ SZERVEZET:

Óbuda-Békásmegyer Városfejlesztő Nonprofit Kft.

Virág Benedek ügyvezető

Banai Erika projektmenedzser

SZERZŐK:

Zétényi Zsófia	építészmérnök	településrendezési vezető tervező
Marthi Zsuzsa	okleveles építészmérnök	településrendezési vezető tervező
Balogh Zsombor	tájépítészmérnök – Viriditas Bt.	tájépítészmérnök vezető tervező K-1
Bardóczi Sándor	tájépítészmérnök – Viriditas Bt.	tájépítészmérnök vezető tervező K-1, településtervezési zöldfelületi és tájrendezési szaktervező TK
Szabó Gyöngyvér	tájépítészmérnök – Viriditas Bt.	
Benedek Zsolt	vezető tanácsadó – Equinox Consulting Kft.	
Szimicsku-Földi Eszter	tanácsadó – Equinox Consulting Kft.	
Kondert Annamária	tanácsadó – Equinox Consulting Kft.	
Barta Beáta	junior tanácsadó – Equinox Consulting Kft.	

1. JÖVŐKÉP

1.1. NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 ORSZÁGOS FEJLESZTÉSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

Az Országos Területfejlesztési Konceptióról szóló 97/2005. (XII.25.) OGY határozatot a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióról szóló 1/2014. (I.3.) OGY határozat 2014.01.04.-én hatályon kívül helyezte. A dokumentumot jelen dokumentum előzményét képező Megalapozó vizsgálatban részletesen ismertettük, itt csak a Budapestet és Óbuda-Békásmegyert közvetlenül érintő részekre fókuszálunk.

GAZDASÁG

Geopolitikai jövőképünk kulcseleme Magyarország találkozhelyi szerepkörének megerősítése: földrajzi adottságainkból adódóan Európa részeként, különféle kultúrák határán fekvő ütközőterületből egy világgazdasági szinten értelmezhető, európai léptékben jelentősnek tartott közép-európai gazdasági, kereskedelmi, közlekedési és innovációs hálózati központtá válás elősegítése.

Magyarország fő stratégiai céljai:

- Magyarország Közép-Európa egyik legversenyképesebb országává válik a kitörési pontjainak számító területeken 2030-ig.
- Megkerülhetetlen a közép-európai üzleti kaputárság megerősítése a szolgáltatások, a logisztika, és az innováció területein:
 - Nyugat-Európa innovációs zónájának keleti kapuja,
 - az ázsiai gazdasági erőter nyugati kapuja,
 - a közép-európai észak-déli szerveződésű gazdasági és növekedési tengelyközpontja,
 - az Európai Unió Duna Régió Stratégiájában fontos és nélkülözhetetlen szerep betöltésére alkalmas központi helyzet.
- A magyar külgazdaság földrajzi diverzifikációjának kiszélesítése az EU-n kívüli gazdasági kapcsolatok gyarapításával.

Ebben a folyamatban Magyarország számára a gazdasági növekedés alapfeltétele különösen az innováció, a tudás és a magas hozzáadott értéket tartalmazó termékeket és szolgáltatásokat előállító gazdaság dinamikus fejlesztése, a meglévő természeti és kulturális örökség – nemzetközi gyakorlatnak megfelelő – erőforrásként használata.

A kihívásoknak való megfelelés érdekében Európa számára a legfontosabb intézkedések az energiatakarékosság és az energiahatékonyság növelése, illetve a megújuló energia-felhasználás részarányának növelése.

A közlekedésben a sugaras rendszer helyett egy hálós szerkezetre van szükség, amely sokkal hatékonyabb fejlesztési potenciállal rendelkezik. Ennek érdekében számos terv készült, a legfontosabbak egyike az M4-M8-as autópálya kiépítése és összekötése, valamint az M9 megépítése. A folyami hajózás mellett a légi forgalom ágazatában rejlő lehetőségek terén is érzékelhető kihasználatlan potenciál.

A turizmus területén természeti adottságaink közül a legfontosabbak közé tartoznak a gyógy- és termálvizek. Megfelelőek az adottságok a vízi-, öko-, lovas, és kerékpáros turizmushoz, továbbá a falusi és kulturális turizmus bővülése számára. A műemléki illetve építészeti jelentős modern épületben működő kulturális intézmények turisztikai attrakciókban való részvétele is a kulturális turizmus erősödését segíti elő. Az erre épülő termékek és attrakciók a világörökségi helyszínek, kastélyok, várak, a vallási turizmus emlékei, a különleges építészeti értékek. A magyar gasztronómia, a bor- és pálinka kultúra világhírű. Az egyre jelentősebbé váló ökoturizmus magába foglalja az idegenforgalom mindazon formáit, melyek – a kimondottan üdülési célú tömegturizmustól eltérően – elsősorban a természeti területekre, a környezeti értékeire irányulnak. Hazánk ökoturisztikai potenciálja lehetőséget ad arra, hogy általa a helyi értékek megőrzése, a vidéken élő emberek megélhetése, gazdasági előnyökhöz jutása mellett valósuljon meg.

TÁRSADALOM

Fontos cél a kedvezőtlen népesedési folyamatok megállítása, az idősödés kihívásainak megfelelő kezelése és az abban megmutató területi különbségek mérséklése. Társadalomstratégiai legfontosabb cél a társadalmi kohézió erősítése, az értékrendek pluralizmusának elfogadása és a társadalmi aktivitás növelése. A cél az, hogy az aktív társadalmi befogadás eszközeivel az állam csökkentse a gyermekszegénységet, a diszkrimi-

nációt, a gazdaságból való kiszorulást, és növelje a roma népesség integrációját.

KÖRNYEZET

Kulcskérdés az épített környezet értékeinek és a természeti erőforrásoknak a megőrzése, a termőföld, a vízkészlet és a bioszféra védelme és fenntartható hasznosítása, és a klímaváltozáshoz való adaptálása, ami rövid távon is intézkedéseket igényel. Már most számolni kell az éghajlatváltozás hatásaira való felkészüléssel. Hosszú távon fontos cél a környezeti nevelés, a környezeti szemlélet mind szélesebb körben történő elterjesztése, az energiatakarékosság, az újrahasznosítás, a megújuló energiára épülő helyi energiatermelési és –ellátási rendszerek kiépítése és a települési lakó-élő környezet megőrzése, javítása.

BUDAPEST TERÜLTFEJLESZTÉSI IGÉNYEI ÉS FELADATAI

Alapvető célkitűzés, hogy a budapesti metropolisz-térség harmonikus együttműködésben, nemzetközi gazdasági, kereskedelmi-pénzügyi és kulturális-idegenforgalmi szerepköre révén versenyképes nagyváros, a közép-európai térség meghatározó, a kelet-közép európai térség vezető szervezőközpontja, a Kárpát-medence gazdasági centruma legyen. Budapest térségének információmenedzselési és gazdaságszervezési funkciói révén Nyugat-Európa számára a Balkán és részben Kelet-Európa térségének legfontosabb gazdasági kapujává kell válnia, páneurópai összefüggésben központi funkciókat hordozva. Ehhez elengedhetetlen, hogy nemzetközi téren is vonzóbb várossá váljon, lakóinak is élhetőbb városi környezetet biztosítson. Szintén fontos, hogy szűkebb, kárpát-medencei és országos vonzáskörzetében a fejlődést terjeszteni tudó szerves kapcsolatrendszere révén képes legyen megosztani a növekedés bizonyos erőforrásait és egyes nagyvárosi terheket az ország többi részével.

Részcélok:

- Budapest gazdaságszervező, nemzetközi jelentőségű pénzügyi-szolgáltató, K+F központ szerepének és az európai gazdaságba való szerves bekapcsolódásának megerősítése.
- Budapest kapuvárosi szerepének erősítése az Európai Unió és a Balkán, valamint Kelet-Európa között.
- A központi szerephez szükséges infrastrukturális és szolgáltatási fejlesztések ösztönzése.
- A metropolisz infrastruktúra fejlesztése a személyforgalom, az információ és kommunikáció technológiai, magas szint üzleti infrastruktúra fejlesztések terén kell, hogy leginkább megnyilvánuljon.
- Tudás-ipar és a magasan kvalifikált munkaerő-megtartó képességének növelése nemzetközi viszonylatban.
- High-tech iparágak és a kiemelkedően magas hozzáadott értéket előállító tevékenységek ösztönzése.
- Magas szint üzleti, IKT és személyi szolgáltatások fejlesztése.
- Nemzetközi turisztikai és kulturális központ szerep erősítése.
- Az élhet, város megteremtése, mely a minőségi életet lehetővé tevő egészséges lakókörnyezet kialakításán, a pihenés és felüdülés tereinek bővítésén és minőségi fejlesztésén alapul.
- Az agglomerációs települések fizikai összenövésének megakadályozása, a zöldmezős beruházások és a belterületbe vonások korlátozásával, a főváros körüli zöld területek védelmével, ill. növelésével cél egy kiegyensúlyozott zöldfelületi rendszer, ökológiai és rekreációs „zöld gyűrű” kialakítása.
- Harmonikusan működő, agglomerációs rendszer megteremtése, fejlesztések menedzselése az agglomeráció szereplőinek hatékony együttműködésével.
- A kiegyensúlyozott térszerkezet kialakítása, az alközpontok fejlesztése, az élhető lakókörnyezet megteremtése érdekében.
- Közlekedési kapcsolatok modernizációja, a környezeti szennyezéseket csökkentő beruházások támogatása, haránt irányú közlekedési kapcsolatok fejlesztése, forgalomcsillapító, az elővárosi gyűrűvel összehangolt integrált várostervezés megteremtése, a környezetbarát közösségi közlekedés előtérbe helyezése az egyéni közlekedéssel szemben.

1.2. BUDAPEST HOSSZÚTÁVÚ VÁROSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA (BUDAPEST 2030)

A fővárosi koncepció főbb megállapításai a következők:

Budapest a Kelet-Közép-Európai térség gazdasági vezető ereje, innovációs és kulturális központja, élenjáró a tudás- és kreatív gazdaság fejlesztésében és a fenntartható gazdasági modell megvalósításában, amelynek bázisa a hálózatba szerveződő kutató-fejlesztő, oktatási és üzleti (piaci) rendszer. Piacvezető az alacsony energiafelhasználású, de magas hozzáadott értékű termékek és szolgáltatások előállításában, az ilyen jellegű ágazatokba irányuló befektetések vonzásában. Budapest adottságait és helyzeti potenciálját tekintve híd szerepet tölt be a környező tájak, civilizációk között, különböző kultúrák, gazdaságok és emberek találkozóhelye. Környezetének fejlesztését megfontoltan, az értékeket és az érintettek érdekeit messzemenően figyelembe véve végzi. Budapest sokszínű, egyedi karakterű főváros, amely magas életminőséget és esélyegyenlőséget biztosít lakóinak.

A KONCEPCIÓ CÉLRENDSZERE

Hosszú távon akkor tud Budapest jól prosperálni, ha meg tudja tartani népességét, megfelelő életminőséget nyújtva lakóinak, akik munkájuk eredményeként fenntartják és működtetik a várost.

1. ábra – A koncepció céljai

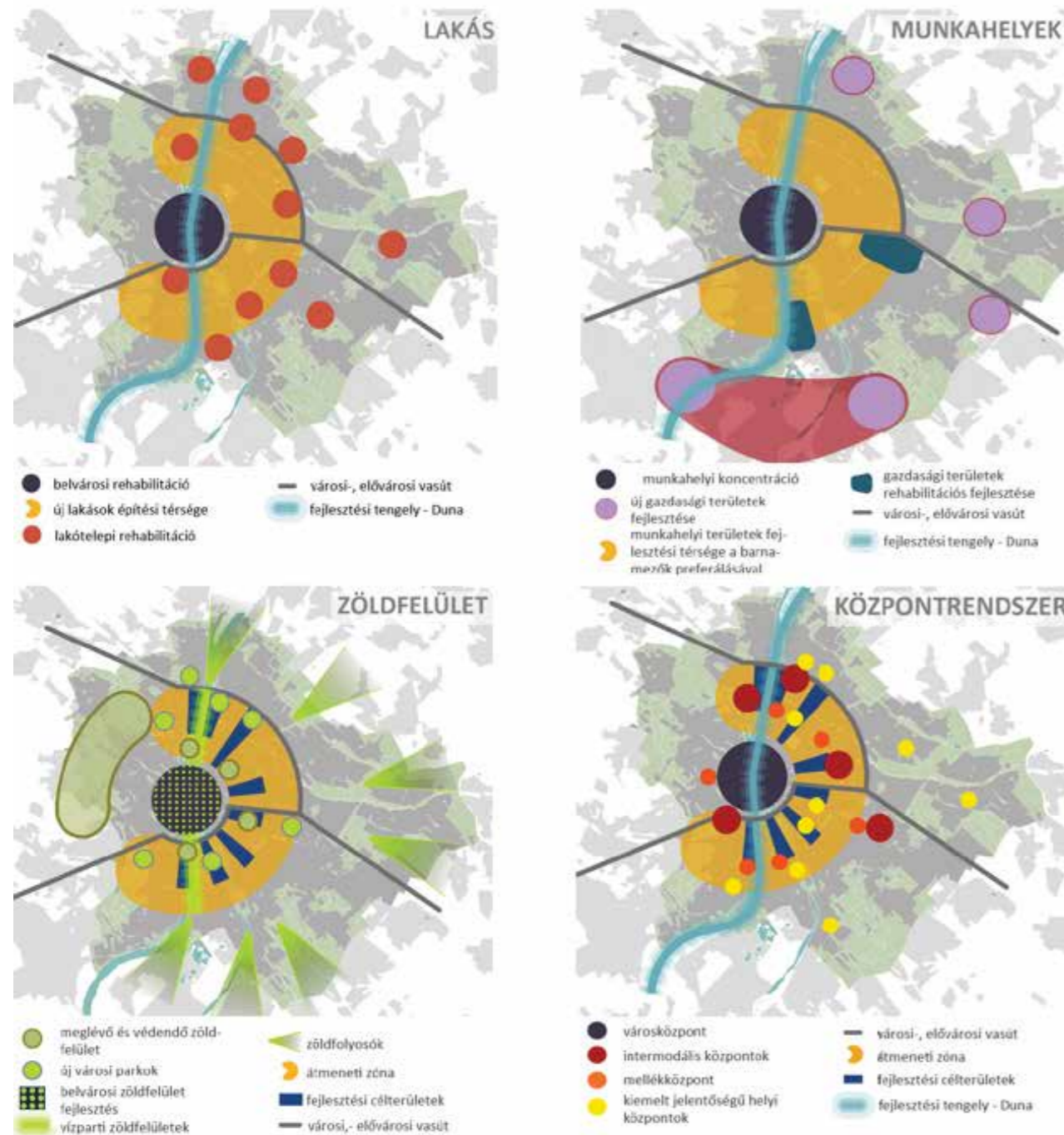

Forrás: Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepció

FUNKCIÓFELOSZTÁS

- A fővárosi koncepció Óbuda területére a következő funkciókat és fejlesztési irányokat jelöli ki:
- Új lakások építési lehetősége, valamint lakótelep rehabilitáció
- Elővárosi vasútfejlesztés
- Munkahelyfejlesztés a barnamezős területek újrahasznosításával
- Zöldfolyosó és új városi zöldfelületek létrehozása
- Duna-part, mint zöldfelületfejlesztési célterület
- Meglévő erdők védelme
- Intermodális központ fejlesztés

2. ábra – Városfejlesztési területek különböző szempontok szerint

Forrás: Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepció

KOORDINÁLT FEJLESZTÉS

A fővárosi koncepció hangsúlyos elemeit képezik az összehangolt kerületi, városi, kormányzati fejlesztések és a kapcsolódó koordinációs szervezeti egység létrehozása, működtetése.

A helyzetértékelés kiemelte a célok megvalósítását veszélyeztető ad-hoc jellegű forrásfelhasználási gyakorlat megváltoztatásának, illetve az ágazati szempontok közötti teljes körű koordináció megteremtésének szükségességét.

ÉRTÉKŐRZŐ FEJLESZTÉS

A fővárosi koncepció és a helyzetértékelés rávilágít a Duna-parti UNESCO Világörökség, a panoráma, az itt lévő védett értékek megőrzésének jelentőségére, az új fejlesztések – az egyes Duna partszakaszok karakterének megfelelően történő – megvalósításának fontosságára. Problémát jelent azonban, hogy a védett értékek mellett gyakran nem a karaktert erősítő beruházások valósulnak meg. Fontos cél, hogy az ingatlanfejlesztések az egyes partszakaszok eltérő karakterének megfelelően valósuljanak meg, a hatékony területfelhasználás, a városias beépítés és a városszövet tagoltságának megtartásával.

EGÉSZSÉGES KÖRNYEZET KIALAKÍTÁSA

A fővárosi koncepció nagy hangsúlyt helyez a természetközeli partok védelmére; a természetes állapot helyreállítására, illetve a várostérség ökológiai hálózatának fejlesztésére; a víz és talajvédelemre; az illegális hulladéklerakás megszüntetésére; a talajszennyezett területek kármentesítésére, rekultivációjára; a part- és a kisvízfolyások menti terület teljes csatornázásának kiépítésére; a minden környezeti elemre kiterjedő környezeti monitoring-rendszer megvalósítására; valamint az új ingatlanok esetében energiatakarékos hűtési-fűtési rendszerek alkalmazására.

A cél megvalósítása kiemelten fontos az olyan problémák megoldására, mint a talajszennyeződés megszüntetése; az egészségre ártalmas és a rekreációs-turisztikai potenciált rontó nagyfeszültségű vezetékek átvezetésének felülvizsgálata; az alulhasznosított zöldterületek közcélú hasznosítása; az árvízvédelmi rendszer hiányosságainak felszámolása; a Duna menti gyógyfürdők, kutak kihasználásának felülvizsgálata; a Nagy-Duna javuló vízminőségének megőrzése; illetve a Ráckeve–Soroksári Duna-ág vízminőségének javítása.

VÍZ ÉS VÁROS KAPCSOLATA

A fővárosi koncepcióban kidolgozott víziót az étellel teli, sokszínű rekreációs és sportlehetőséget kínáló partok; az attraktív, decentralizált turisztikai kínálat; a kerékpárutak és gyalogos sétányok a szigetek integrálásával történő kialakítása; illetve a közlekedési pályák (rakpart, HÉV) a part megközelítését nem zavaró jelenléte alkotják.

A város és víz kapcsolatát erősítő beavatkozások szükségességére világítottak rá a helyzetértékelés azon megállapítása, miszerint érték a Duna mellett kialakult sokszínű használat, amely a további fejlesztések alapját képezheti.

DUNAI HAJÓZÁS FEJLESZTÉSE

A fővárosi koncepció az irányokat illetően megfogalmazza az agglomerációra is kiterjedő, versenyképes hivatásforgalmi hajózás feltételeinek megteremtését; a nemzetközi teherhajózásban való részesedésének és a Főváros makroregionális logisztikai szerepkörének javítását; valamint a szállodahajók differenciált elhelyezését és megfelelő infrastrukturális kiszolgálását; illetve a vízi, hajózási klaszter erősítését.

Ezzel összhangban, a helyzetértékelésben is kritikus elemként jelent meg a személy- és teherhajózási lehetőségek kihasználatlansága, illetve a szállodahajók elhelyezésének problematikus helyzete.

BARNAMEZŐS TERÜLETEK GAZDASÁGFEJLESZTÉSE

A fővárosi koncepció a stratégiai fejlesztési irányok tekintetében kiemeli a barnamezős területek funkcióváltását, gazdasági telephelyként történő megújítását magasabb hozzáadott értékű ágazatok, a kreatív ipar és klaszterek megtelepedése révén, oktatási és kulturális célú beruházások számára; illetve az infrastruktúrahálózatok kihasználtságának javítását. Ennek részeként cél, hogy a Duna vonalának és a barnamezős gyűrűnek az északi és déli metszéspontjai újulnak meg először, az ingatlanfejlesztések koncentrált megjelenése mellett.

A helyzetértékelésben egyértelműen fejlesztendő területként került meghatározásra a tudás-gazdaság klaszterszerű megjelenése, illetve megoldásra váró problémaként a városszerkezeti jelentőségű Duna-hidak hiánya.

1.3. DUNA MENTI TERÜLETEK ÖSSZEHANGOLT FEJLESZTÉSE TEMATIKUS FEJLESZTÉSI PROGRAM

Az Európai Unió kohéziós politikájának 2014-2020-as szabályozása jelentősen megerősítette az eredményesség alapelvét, az egymással összefüggő problémák megoldása érdekében az integrált megközelítés alkalmazását. E célok érdekében a jogszabálycsomag definiált egy új végrehajtási eszközt az Integrált Területi Beruházás (ITB) eszközt.

A Főváros és a kerületek egységes szemléletű, területi megközelítést alkalmazó Tematikus Fejlesztési Programjának (TFP) egyik csomagja a Duna-menti területek összehangolt fejlesztésére irányul. A TFP-ben foglalt projektek képezik majd az alapját a 2014-2020-as programozási időszakra eső fejlesztési elképzelések megvalósításának.

A főváros legjellegzetesebb tájmorfológiai eleme a Duna-völgy. A várost 32 kilométer hosszan, 400 méteres átlagos szélességgel kettészelő folyó, a várost körülölelő hegyek és dombok, a szigetek, a természeti környezethez arányosan illeszkedő épített örökség meghatározóak a látványban. A számos európai térséget felfűző Duna nemcsak hajózási útvonal, hanem színes kulturális tér is.

Budapest várostörténeti, városépítészeti szempontból is legértékesebb, funkciókban gazdag Duna menti városrészei és partszakaszai a turisták kedvenc célpontjai. Ugyanakkor sok helyen gyalogosan lehetetlen, vagy körülményes a part és a víz megközelítése. Az elmúlt időszakban jelentőssé vált a szállodahajók kikötési igénye, a kikötők érthetően éppen a legfrekvenciáltabb partszakaszokat terhelik. A teljes fővárosi partszakaszon a látogatott helyszínek eloszlása egyenlőtlen, a belvárosi részek helyenként túlterheltek, a távolabbi partszakaszok kihasználhatatlanok.

A Duna átmeneti zónával határos szakaszain, az egykor a vízi szállítást kihasználó iparterületek jelentős barnamezős területeket hagytak maguk után, ezek átalakulása az elmúlt években a városfejlődés markáns kitérési pontjaivá váltak. Egyes szakaszokon azonban továbbra is megmaradtak a gazdasági funkciók, ami a stratégiaileg fontos helyeken a gazdasági, logisztikai funkció megtartása szempontjából létfontosságú lesz hosszútávon is. Az elővárosi zóna területén a Duna-partok a leginkább természetközeli, jó lehetőséget kínálnak a rekreációs- és sporttevékenységek számára. A Duna menti területek nyújtotta jelentős turisztikai, rekreációs potenciál nagy része egyelőre kiaknázatlan.

A Duna mentén kevés jól megközelíthető vízparti terület található – a part mentén két-három tömb mélységet jelentő – háttérterületekkel való funkcionális együttélés csak néhány rövid partszakaszon jelenik meg. Jelentős elválasztó szereppel bírnak a vonalas műszaki létesítmények (rakparti utak, vasúti és HÉV pályák) továbbá az egybefüggő, nagy kiterjedésű gazdasági, ipari és használaton kívüli területek, melyek a városlakók számára átjárhatatlanok.

A Duna a VII. páneurópai közlekedési korridor részét képezi. A hajózás ennek ellenére jelenleg minimális szereppel bír a nemzetközi, a városkörnyéki, illetve a városon belüli közösségi közlekedési kapcsolatok biztosításában is, a személyhajózás elsősorban idegenforgalmi jelentőségű.

A Duna jelenti Budapest ivóvízkészletének forrását, részben városon belülről táplálva a rendszert. A vízellátását szolgáló vízkitermelő telepek jól kiépítettek, korszerű víztisztítási technológiával felszereltek, gépészetük felújított, azonban a rendszerben szereplő tartalék kutak száma a jövőben felülvizsgálatot igényel.

A Duna menti területek jelenlegi használatának vizsgálata azt mutatja, hogy páratlan értékűkhöz és adottságaikhoz képest jelenleg messzemenően alulhasznosítottak. A folyam teljes budapesti szakasza mentén jelentős nagyságú területek beépítetlenek, használaton kívül állnak, melyek jövője koncepcionálisan is meghatározandó kérdéseket vet fel. Összességében elmondható, hogy a város és a Duna erősebb együttműködésének erősítése, illetve a Duna vízi közlekedési potenciáljának kihasználása a város fejlődése szempontjából kiemelkedő fontosságú.

KÖZÉPTÁVÚ FEJLESZTÉSI CÉLOK

- Árvízvédelmi megújulás
- Partszakaszok gyalogos elérésének biztosítása
- Közlekedési kapcsolatok javítása
- Rekreációs, turisztikai potenciál kiaknázása
- Barnamezős területek fejlesztése
- Hajózás fejlesztése
- Kisvízfolyás-torkolatok revitalizációjának előkészítése
- Vízhasznosítás

A KERÜLETET KÖZVETLENÜL ÉRINTŐ FEJLESZTÉSI PROGRAMOK

1. táblázat – A Fővárosi Önkormányzat projektjavaslatai

SORSZÁM	PROJEKT CÍME	INDIKATÍV ÖSSZKÖLTSÉG 2020-IG (M FT)
FŐV-01	Fővárosi Vízgazdálkodási Stratégia kidolgozása	100
FŐV-02	Budapest árvízvédelmi műtárgyainak állapotfelmérése és beavatkozási terv kidolgozása	150
FŐV-03	Budapest árvízvédelmi műtárgyainak fejlesztése (A „Budapest árvízvédelmi műtárgyainak fejlesztése” projektbe kerültek integrálásra a kerületek részéről beadott árvízvédelmi projektek (ezért e projektek önállóan nem szerepelnek az indikatív projektlistában).	60 000
FŐV-04	Duna menti Integrált Városfejlesztési Stratégia kidolgozása	120
FŐV-06	Margitsziget integrált fejlesztése	15 000
FŐV-07	Óbudai-sziget rekreációs fejlesztése	2 000
FŐV-08	Római-part rekreációs fejlesztése	1 500
FŐV-20	M5 metró északi szakaszának üzem módváltása – előkészítés	2 700
FŐV-21	Körvasút menti körút és Aquincumi híd építése – előkészítés	4 000

Forrás: Budapest Főváros Önkormányzata

2. táblázat – Óbuda-Békásmegyer Önkormányzatának javaslataiból az alábbiak kerültek befogadásra:

SORSZÁM	PROJEKT CÍME	INDIKATÍV ÖSSZKÖLTSÉG 2020-IG (M FT)
III-01	Római-part, Kossuth Lajos üdülőpart fejlesztése	2 000
III-02	Slachta Margit rakpart megújítása	1 200
III-03	BUSZESZ területének fejlesztése	900
III-04	Zichy kastély üresen álló északi szárnyának fejlesztése	930

Forrás: Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata

1.4. BARNAMEZŐS TERÜLETEK FEJLESZTÉSE TEMATIKUS FEJLESZTÉSI PROGRAM

A Főváros és a kerületek egységes szemléletű, területi megközelítést alkalmazó Tematikus Fejlesztési Programjának (TFP) másik csomagja a barnamezős területek rehabilitációjára irányul. A TFP-ben foglalt projektek képezik majd az alapját a 2014-2020-as programozási időszakra eső fejlesztési elképzelések megvalósításának.

Budapesten a használaton kívüli, illetve alulhasznosított területek jelentős hányada „klasszikus” értelemben vett barnamezős területnek tekinthető (ezek az egykor ipari, közlekedési, katonai funkcióval bíró területek). A fenntartható város szempontjából ugyanakkor egyre nagyobb jelentősége van az egyéb, akár belvárosi elhelyezkedésű üres ingatlanok hasznosításának is, ahol a jövőbeli beruházás célja egy új funkció megtalálásával a környezet javítása és adott esetben az ingatlan értékvédelme, megőrzése. A barnamezős területek újraháznosítása elengedhetetlen ahhoz, hogy a város kompakt maradjon, és a városon belüli utazási szükségletek csökkenjenek, vagy legalább ne növekedjenek tovább. A közmű és közúthálózat fenntarthatóságát, optimális kihasználását is nagymértékben segíti, ha a város extenzív növekedés helyett belső területének intenzívebb használatára törekszünk.

AZ EGYKORI BARNAMEZŐK A VÁROSFELJŐDÉS ÚJ ÉRTÉKKÖZPONTJAI, AMENNYIBEN:

- az új beépítések magas színvonalú, karakteres, fenntartható és innovatív építészeti megoldásokkal létesülnek;
- az egyedi védett, a megőrzésre érdemes városkarakter és az újonnan kialakított értékek egymást erősítik;
- a meglévő épületállomány felhasználása esetén különleges lakáskínálat is kialakul.

AZ EGYKORI BARNAMEZŐS TERÜLETEKEN MEGJELENŐ GAZDASÁGI TEVÉKENYSÉGEK A GAZDASÁGFEJLESZTÉS FŐ IRÁNYAIT KÖVETIK, AMENNYIBEN:

- a beruházások ösztönzése és az innovatív mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása folyamatos, a vállalati kultúra széleskörű és igényes;
- a jelentős hozzáadott értéket termelő tudás-intenzív ágazatok nagyszámú és klaszterekben szerveződő megjelenése jellemző az átalakult területeken;
- az önkormányzat, a gazdaság szereplői, valamint a képző- és kutatóhelyek között szoros kapcsolati háló működik, mely a barnamezős területeken növeli a kutatás, fejlesztés és innováció potenciálját.

Barnamezős területek szép számmal találhatók Óbuda-Békásmegyer területén, melyek között a használaton kívüli, és alulhasznosított területek is nagy arányt képviselnek. Számos helyen műemléki épületállománnyal találkozunk.

A barnamezős területekre a zöldfelületek kritikusan alacsony aránya jellemző, ugyanakkor a barnamezős használaton kívüli és alulhasznosított területek a zöldfelületi rendszer potenciális területei lehetnek. A város peremén lévő beépítetlen területek kapcsolatot képeznek az agglomerációs zöldfelületi elemekkel, ugyanakkor a zöldfelületi ékek a belső területeken fokozatosan elkeskenyednek és megszakadnak. Hiányoznak az ékeket összekötő, gyűrű irányú zöldfelületi rendszerelemek és a városi parkrendszer is bővítésre szorul. A barnamezős és alulhasznosított területek kulcsfontosságúak a főváros zöldfelületi rendszer fejlesztése szempontjából, kedvező elhelyezkedésük révén alkalmasak a hiányzó kapcsolatok kialakítására.

KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK

A stratégia az alábbi négy kiemelt célt fogalmazza meg:

- Funkcióhiányok megszüntetése a gazdaságilag racionális vegyes területhasználat preferálásával és a zöldfelületi rendszer bővítésével. A barnamezős területek fejlesztésében fontos feladat az özsztvárosi funkcióhiányok pótlása, közcélú létesítmények létrehozása és a zöldfelületi rendszer hiányainak pótlása új városi parkokkal és nagyarányú zöldfelületekkel egyaránt. A barnamezős területek e cél mentén történő fejlesztése hozzájárulhat a városszerkezet értékörző megújításához. A vegyes funkciók létesítése segíti a rövid utak városának kialakítását. Vegyes használat létrejöhet egyrészt a barnamezős területen belül, másrészt olyan homogén funkció létesítésével is, ami a terület környezetében lévő funkcióhiányt pótolja.
- Fenntartható gazdasági növekedést támogató fejlesztés: a gazdaságfejlesztési erőfeszítések minél nagyobb százaléka barnamezős területen valósuljon meg, azoknak a város működésébe való újraintegrálása érdekében.
- A megújulást akadályozó tényezők minimalizálása: a talaj szennyezettségéből adódó környezetvédelmi kiadások, vagy a szétaprózódott tulajdonosi struktúra és a félbemaradt beruházási elemek rendezéséből adódó költségek, vagy a hiányzó infrastrukturális elemek pótlása.
- Átmeneti hasznosítás támogatása

E célokhoz összesen 44 projektjavaslat érkezett, amelyek közül az Óbuda-Békásmegyer Önkormányzatának javaslataiból az alábbiak kerültek befogadásra.

3. táblázat – Barnamezős területek – Befogadott projektjavaslatok

SORSZÁM	PROJEKT CÍME	INDIKATÍV ÖSSZKÖLTSÉG 2020-IG (M FT)	KAPCSOLÓDÓ KÖZÉPTÁVÚ CÉL
III-01.	Goldberger Textilgyár területének megújulását akadályozó tényezők megszüntetése	1 200	KT.3.1. A megújulást akadályozó tényezők minimalizálása / Tulajdonviszonyok rendezése
III-02.	Goldberger Textilgyár területének fejlesztése	2 000	KT.1. Funkcióhiányok megszüntetése a gazdaságilag racionális vegyes területhasználat preferálásával és a zöldfelületi rendszer bővítésével

SORSZÁM	PROJEKT CÍME	INDIKATÍV ÖSSZKÖLTSÉG 2020-IG (M FT)	KAPCSOLÓDÓ KÖZÉPTÁVÚ CÉL
III-03.	Közösségi Irodaház létrehozása a Tímár utcában	400	KT.1. Funkcióhiányok megszüntetése a gazdaságilag racionális vegyes területhasználat preferálásával és a zöldfelületi rendszer bővítésével

Forrás: Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata

1.5. ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER HATÁLYOS KERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

A koncepció egyetemes és specifikus céljai:

GAZDASÁGFEJLESZTÉS

- A kerület gazdaságfejlesztési stratégiájának kidolgozása
- Gazdaság szabályozási rendszer megalkotása
- "Tudásipar" preferálása
- Együttműködés a gazdasági és civil szervezetekkel, lobbitevékenység
- Együttműködés az oktatási intézményekkel
- Idegenforgalom fejlesztése
- Értékelvű marketingmunka
- Gazdaságfejlesztéssel összefüggő oktatás
- Kerületi vagyongazdálkodás korszerűsítése
- Lakótelepek és barnamezős területek rehabilitációjának gazdasági és ingatlangazdálkodási modelljének kidolgozása
- Az EU és központi pénzeszközök elérhetőségének folyamatos nyomon követése

TÁRSADALOM-HUMÁNPOLITIKA

- Népeségfogyás megállítása
- Az agglomerációs probléma javítása
- Sport- és szabadidő tevékenység lehetőségeinek növelése
- A kommunikáció fejlesztése
- Időskorúak ellátásának fejlesztése
- Lakosság kulturális ellátását szolgáló intézmények fejlesztése
- Alap-, és középfokú intézmények speciális fejlesztése
- Civil szervezetek szerepének növelése
- Városi élettel összefüggő káros hatások csökkentése
- A hajléktalan probléma kezelése
- Együttműködés az agglomerációs településekkel
- Esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítése

ÉPÍTETT KÖRNYEZET-VÁROSRENDEZÉS

- A kerületi építési szabályzat korszerűsítése
- A karakterelemek fejlesztése
- Minőségi fejlesztés, bérlakásprogram
- A lakótelepek társadalmi-, esztétikai és műszaki problémáinak megoldása
- Helyi értékvédelem korszerű kezelése
- A kerület régészeti emlékeinek korszerű védelme, bemutatása és karbantartása
- Az egyes műemlékek hasznosítása
- További történelmi épületegyüttesek védelme
- A mai és jövőbeli igényeknek megfelelő központháló megteremtése

TERMÉSZETI KÖRNYEZET, ÖKOLÓGIA

- A biológiailag aktív felületarány megőrzése, a zöldfelületek minőségi és mennyiségi fejlesztése
- Potenciális zöldfelület fejlesztési területek kerületi érdekeltségének meghatározása
- Közparkhiányos területek zöldfelületi igényeinek kielégítése
- Védett és védelemre tervezett területek jogszabályi hátterének összehangolása
- Levegőminőség javítása
- Élővizek revitalizálása
- Vízvagyon megóvása, vízminőség javítása
- Talajállapot javítása, szennyeződés-mentesítés
- Zajhelyzet javítása
- Korszerű hulladékkezelés megvalósítása
- Környezeti fenntarthatóság egyéb, általános szempontjainak érvényesítése

KÖZLEKEDÉS

- A kerület külső közúti kapcsolatainak fejlesztése
- A kerület belső úthálózatának fejlesztése
- A kerület tömegközlekedési ellátottságának fejlesztése
- Kerékpáros és gyalogos közlekedésfejlesztése
- Közterületi parkolási problémák megoldása

KÖZMŰVEK

- A kerület korszerű vízhálózati ellátásának megteremtése
- Csatornázatlanság felszámolása
- Dunai szennyvíz-bevezetés megszüntetése
- Régi-Óbudai területeken az előregedett csatornahálózat rekonstrukciója
- Hegyvidéki területek csapadékvíz-elvezetésének megoldása
- Aranyhegyi-patak medrének átépítése
- Nem megfelelő műszaki állapotú, illetve hiányzó árvízvédelmi művek kiváltása, illetve új védelmi rendszer megépítése
- Energiaellátó hálózatok bővítése környezetbarát fűtési rendszer támogatásával

1.6. ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER INTEGRÁLT VÁROSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

A kerület 2005-ben fogadta el a kerület fejlesztési koncepcióját, 2009-ben pedig a kerületi Integrált Városfejlesztési Stratégiáját. Ebben az EU-s pályázati időszakra felkészülve, újra gondolta a fejlesztési irányvonalakat, és hat konkrét akcióterületet határozott meg. Az alábbiakban idézzük az IVS által meghatározott fejlesztési célokat és irányokat.

JÖVŐKÉP

A kerület, elsősorban a természeti környezetére, kulturális tradícióira és közlekedési kapcsolataira építve reálisan tűzheti ki célul, hogy országos – és Közép-Európai viszonylatban is kiemelkedő minőségű lakó és üzleti környezetet biztosít. A célok elérését igazán súlyos, válsághelyzettel fenyegető problémák nem akadályozzák, így a stratégia irányulhat a meglévő erőforrások adta lehetőségek kihasználására, a lakó és üzleti környezet minőségének, vonzerejének további javítására. Ennek megfelelően az IVS célkitűzéseinek hosszú távú, perspektivikus keretét jelentő jövőkép az alábbi módon került összefoglalásra:

„Óbuda-Békásmegyer a kerületben élők igényeit magas szinten kielégítő, élénk üzleti élettel rendelkező, a fővárosi, hazai és külföldi polgárok számára egyaránt vonzó, gazdag kultúrájú üzleti-, lakó- és pihenőkörnyezetet hoz létre, amely fejlődésének alapját a történelmi hagyományok, a kedvező természeti és gazdaságföldrajzi adottságok fenntartható, tudatos kihasználása képezi.”

A jövőkép iránymutatásként, igazodási pontként szolgál az IVS egyes megvalósítandó fejlesztései számára. Mint cél, elérésének ideje nem konkrét, mindazonáltal a jövőkép által felvázolt állapot a fejlesztési folyamatok elkövetkező kb. 10 – 12 éves időszakára (kb. 2020-ig) jelent iránymutatást.

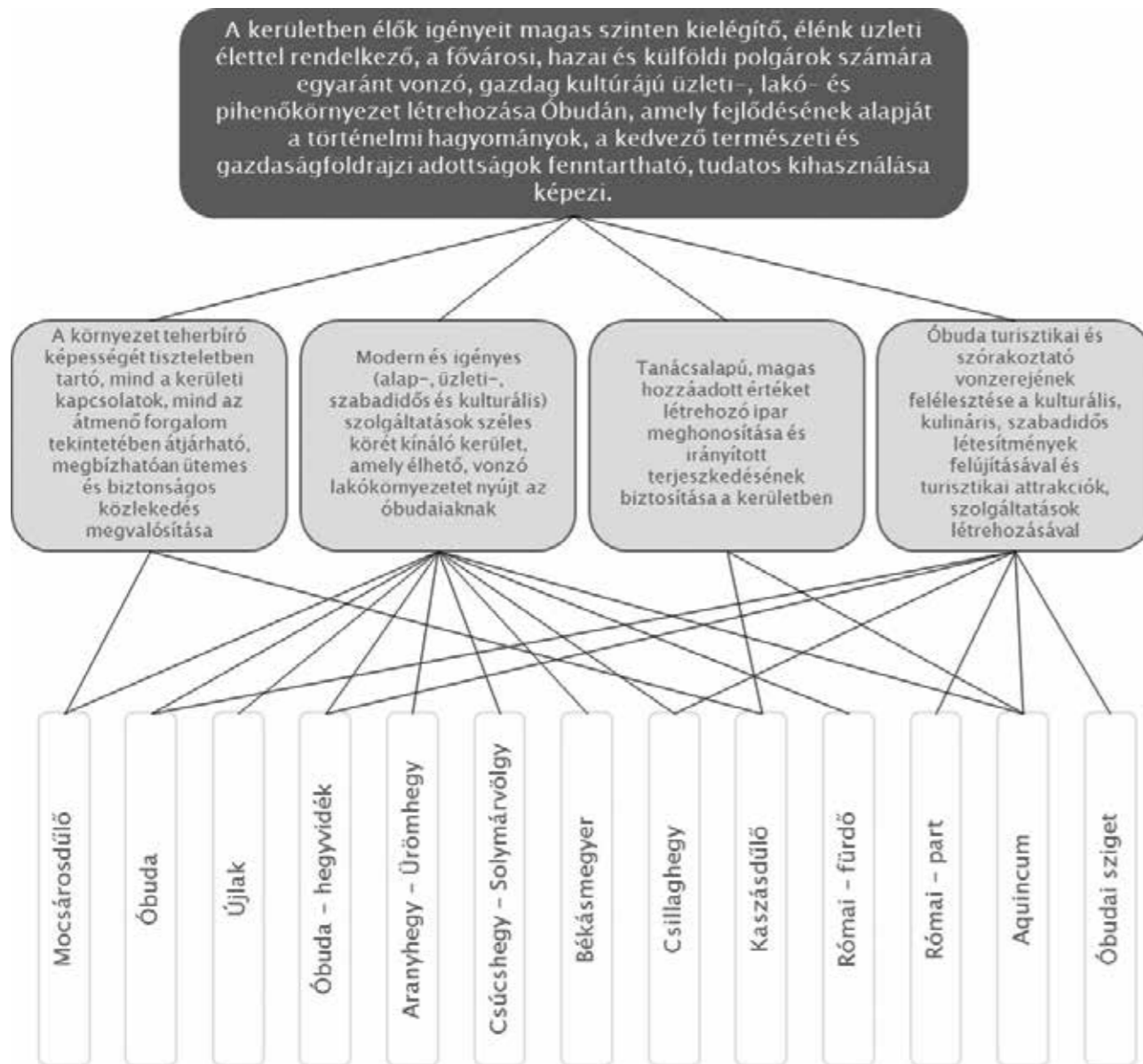
FEJLESZTÉSI IRÁNYOK, CÉLOK

A fenti jövőkép szerinti állapot elérése a fejlesztési folyamatok tematikus értelemben vett kulcsterületein, az alábbi fejlesztési irányok és kapcsolódó rész-célok követésével, illetve elérésével válik lehetővé:

1. Fejlesztési irány: A kerület lakossága számára kínált szolgáltatások bővítése és színvonaluk emelése. Cél: Modern és igényes (alap-, üzleti, szabadidős és kulturális) szolgáltatások széles körét kínáló kerület, amely élhető, vonzó lakókörnyezetet nyújt az óbudaiaknak.
2. Fejlesztési irány: Az idegenforgalom élénkítése. Cél: Óbuda turisztikai és szórakoztató vonzerejének fellesztése a kulturális, kulináris, szabadidős létesítmények felújításával és turisztikai attrakciók, szolgáltatások létrehozásával.
3. Fejlesztési irány: A kerület gazdasága által teremtett érték fenntartható maximalizálása. Cél: Tudásalapú, magas hozzáadott értéket létrehozó ipar meghonosítása és irányított terjeszkedésének biztosítása a kerületben.
4. Fejlesztési irány: Közlekedés környezetkímélő fejlesztése. Cél: A környezet teherbíró képességét tiszteltben tartó, mind a kerületi kapcsolatok mind az átmenő forgalom tekintetében átjárható, megbízhatóan ütemes és biztonságos közlekedés megvalósítása.

Az egyes városrészek sajátos adottságaiknak valamint sajátos fejlődési lehetőségeiknek és korlátaiknak megfelelően vesznek részt a kerület egészére vonatkozó célok elérése érdekében megvalósuló fejlesztésekben. Az egyes városrészi fejlesztések és a kerületi célok összefüggését az alábbi ábra szemlélteti:

3. ábra – A III. kerület városrészi fejlesztései és a kerületi célok összefüggései

Forrás: Óbuda-Békásmegyér Integrált Városfejlesztési Stratégiája, 2009

A kerület azon meghatározó tematikus fejlesztési irányai, melyek nem csak az IVS akcióterületeinek fejlesztéséhez kapcsolódnak, hanem az összetett városrehabilitációs tevékenységeken kívüli egyéb kerületi beavatkozások tartalma, célja számára is irányt mutatnak, az alábbiakban kerültek összefoglalásra, fő témák szerint csoportosítva.

GAZDASÁGFEJLESZTÉS

- A jelentős hozzáadottérték-tartalmú ipar („tudásipar”) és a kreatív ipar fejlődésének segítése;
- Együttműködés oktatási intézményekkel a szellemi tőke megtelepítése érdekében és a gazdaságfejlesztés érdekeit szolgáló oktatás, képzés megteremtéséért;
- Lakótelepek és barnamezős területek rehabilitációjának gazdasági és ingatlangazdálkodási modelljének kidolgozása;
- Szükséges a kerület gazdaságfejlesztési stratégiájának kidolgozása, ennek keretében hosszú távú ingatlangazdálkodási stratégia kidolgozása;
- Értékelvű marketingmunka: marketingkonceptió kidolgozása és megvalósítása;
- A jelentős kerületi vállalkozások azonosítása, rendszeres konzultációk megszervezése igényeik és a kerület céljaihoz való viszonyulásuk felmérése, befolyásolása érdekében.

TURIZMUS FELLENDÍTÉSE

1. A kiskereskedelem, vendéglátás, kulturális-turisztikai kínálat minőségi fejlesztése a Budai Promenádnál program keretében;
2. Kulturális és gasztronómiai turizmus feltételeinek javítása, programok szervezése;
3. Szabadidős, vízi- és egyéb sporttevékenységek fejlesztése, rekreációs turizmus fejlesztése;
4. Marketingtevékenység részletes megtervezése: pl. a Dunakanyar (kiemelten Szentendre) és Budapest turisztikai kínálatához való kapcsolódás kihasználása, a kerület kínálatának pozícionálása a kultúra, vendéglátáshoz, szórakozás, gasztronómia témák kiemelésével;
5. Turisztikai kínálat bővítése: pl. hasznosítási program kidolgozása a Zichy-kastélyra és a Kiscelli kastélyra, természeti környezet értékei.

ÉLETMINŐSÉG JAVÍTÁSA

1. a városi hálózatok összekapcsolása, kerületi alközpontok létrejöttének ösztönzése;
2. a lakótelepek élhetőbbé tétele, rehabilitációja;
3. egészségügyi ellátórendszer bővítése és modernizálása;
4. szociális és közoktatási feltételek fejlesztése, korszerűsítése;
5. életminőséget javító, egészséges életmódot és pihenést szolgáló programok; közbiztonság javítása (pl. térfigyelő rendszerek kiépítése), rekreációs fejlesztések,
6. sportlétesítmények kialakítása (sportcsarnok, szabadidő-park, futball- illetve sportpályák);
7. parkosítás, játszótérek és zöldfelület-fejlesztés.

KÖZLEKEDÉS FEJLESZTÉSE

1. a kerület külső kapcsolatainak fejlesztése;
2. a kerület belső úthálózatának fejlesztése; gyűjtő és feltároló utak kiépítése, burkolat-felújítása, forgalomcsillapított területek bővítése;
3. átmenő teherforgalom korlátozása;
4. nagy forgalmat generáló területi fejlesztések útkapcsolatainak kiépítése (Óbudai sziget, Északi-városkapu, Gázgyár, Mocsárosdűlő);
5. a kerület tömegközlekedési ellátottságának fejlesztése;
6. kerékpáros és gyalogos közlekedés feltételeinek javítása (kerékpárutak és járdák kiépítése, „zebra-program”);
7. közterületi parkolási lehetőségek bővítése.

4. ábra – A Promenádnál projekt által érintett terület

Forrás: Óbuda-Békásmegyér Integrált Városfejlesztési Stratégiája (2009)

Az IVS készítése során megfogalmazódott legjelentősebb projektem az Óbudai Promenádnál akcióterület, amely a Szépvölgyi út, Kolosy tértől az óbudai Fő térig tartó, összefüggő, gyalogos-kerékpáros, belvárosias jellegű zóna, azaz a Kolosy tértől a Fő térig terjedő terület. A projekt célja a III. kerület valódi, funkcionális, működő, városképi megjelenésében is méltó központjának megteremtése, beleértve a hozzá csatlakozó városi területek magas épített környezeti minőségének, kulturális és gazdasági szolgáltató jellegének kialakulását, így a lakossági életminőség, a kerületi identitás és a turisztikai vonzerő fejlődését.

1.7. KAPCSOLÓDÁS A 2014-2020-AS IDŐSZAKRA SZÓLÓ UNIÓS FEJLESZTÉSI PROGRAMOKHOZ

A településfejlesztési programok esetében fontos, hogy a tervezett célok megvalósításához rendelkezésre állnak-e a szükséges pénzügyi eszközök, illetve milyen további pályázati források vehetők igénybe. A korábbi évekhez hasonlóan a külső források nagy része uniós támogatási programokon keresztül érhetőek majd el, ezért ezeket a lehetőségeket külön vizsgáljuk.

Óbuda-Békásmegyer településfejlesztése vonatkozásában az alábbi három operatív programon keresztül lehet majd kiegészítő forrásokat igényelni:

- Versenyképes Közép-Magyarországi Operatív Program (VEKOP)
- Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP)
- Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP)

A VERSENYKÉPES KÖZÉP-MAGYARORSZÁG OPERATÍV PROGRAM (VEKOP)

A vizsgálat az operatív program társadalmi egyeztetésre kiírt 5.0 verziója alapján készült.

A Strukturális Alapok (Európai Regionális Fejlesztési Alap és Európai Szociális Alap) KMR területén felhasználható fejlesztési forrásait, valamint az egyes ágazati operatív programokból a 1303/2013 EU rendelet ún. programterületen kívül eső műveletek támogatására vonatkozó, 70. cikkének megfelelően megvalósítandó országos hatású fejlesztések, projektek KMR területre arányosított forrásait (várhatóan valamennyi prioritási tengely alatt) a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP) tartalmazza.

Az infokommunikációs fejlesztéseket, valamint a közigazgatás és közszolgáltatás fejlesztését magában foglaló (3-as és 9-es) prioritási tengelyek kizárólag az ágazati operatív programok keretében megvalósítani tervezett, a fejletlenebb régiókat és a KMR területét is érintő, vagyis országos hatással rendelkező beruházásokat támogatja. A két említett prioritási tengely mellett vagy teljes intézkedések (többek között pl. a 4. és a 6. prioritási tengelyen) vagy az intézkedések egy része (többek között pl. a 2. és 7. prioritási tengelyen) szolgálják az arányosított KMR finanszírozást.

A Kohéziós Alap forrásai az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program és a Környezet és Energetikai Hatékonysági Operatív Program beavatkozásaival támogatják a közlekedési, valamint az egyes energetikai (pl. önkormányzati épületek energiahatékonysági fejlesztései), környezetvédelmi beruházásokat a régióban.

Tekintettel arra, hogy a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) a fejletlenebb régiók területén alkalmazza a fejlesztések területi szemléletű, decentralizált végrehajtását, a VEKOP a régió területi szereplőinek – Budapest, Pest megye, Érd megyei jogú város – igényeit is magába foglalja.

A fenti adottság figyelembevételével, az Európa 2020 Stratégia prioritásaival, valamint az Európai Unió Területi Agendája 2020 (TA2020) dokumentumban megfogalmazott területi alapú megközelítés elvével összhangban a VEKOP beavatkozási és végrehajtási logikája ötvözi az ágazati és a területi szemléletet.

Ágazati hatáskörbe kerülnek többek között az Európai Szociális Alap (ESZA) régióban megvalósuló oktatási, szakképzési, foglalkoztatási és társadalmi együttműködést, a közigazgatás és közszolgáltatás javítását támogató fejlesztései, az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) finanszírozott vállalkozás-fejlesztési beavatkozások, valamint a kutatás-fejlesztés és innováció nagyléptékű intézményi és intézményközi fejlesztései, az infokommunikációs fejlesztések.

A 2007-2013 közötti uniós programozási időszak során az ERFA forrásaiból Pest megye agglomerációs és agglomeráción túli térsége is fajlagosan nagyobb arányban részesült, mint Budapest. Az ESZA-források abszorpciója ugyanakkor egyértelműen a KMR fejlettebb területein alakult kedvezőbben. A területi igényekhez illeszkedő beavatkozásoknál az uniós stratégiai dokumentumokat, az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptiót (OFTK), illetve az ágazati stratégiákban meghatározott irányokat szintén figyelembe fogják venni a szinergiák biztosítása érdekében.

A VEKOP pénzügyi kerete a teljes, Magyarországra a Strukturális és Kohéziós Alapokból jutó uniós támogatás 3,9%-a, 2013-as árakon 463 703 439 EUR. A VEKOP keretének 55,6%-a ERFA, míg 44,4%-a ESZA forrás.

Forrásfelosztás tematikus célonként

A teljes OP tartalom 9 tematikus cél mentén szerveződik. A tervezési alapelveken túlmenően ez a tartalmi felépítés azt a célt szolgálja, hogy már a tervezés szakaszában előzetesen azonosított, országos jellegű fejlesztések arányosított KMR igényei a VEKOP forrásaiból kerüljenek támogatásra.

4. táblázat – VEKOP prioritási tengelyek

PRIORITÁSI TENGYELY	ALAP	UNIÓS TÁMOGATÁS (EUR)	AZ OPERATÍV PROGRAMHOZ NYÚJTOTT ÖSSZES UNIÓS TÁMOGATÁS RÉSZARÁNYA
1. Vállalkozások versenyképességének javítása	ERFA	38 195 501	8,24%
2. Kutatás, fejlesztés és technológiai innováció	ERFA	94 612 656	20,40%
3. Infokommunikációs fejlesztések	ERFA	10 166 045	2,19%
4. Turisztikai és természetvédelmi fejlesztések	ERFA	16 943 409	3,65%
5. Az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása	ERFA	54 349 214	11,72%
6. Települési környezet és közszolgáltatás-fejlesztés	ERFA	43 562 921	9,39%
7. Társadalmi hozzáférést bővítő és humán erőforrás fejlesztést támogató programok	ESZA	61 242 668	13,21%
8. Foglalkoztathatóság ot szolgáló programok	ESZA	61 100 019	13,18%
9. Közigazgatási és közszolgáltatási fejlesztések		83 531 006	18,01%

A kutatás-fejlesztés és innováció erősítését támogató 1. tematikus cél 94 612 656 EUR keretű allokációjával, az operatív program teljes keretének ötödével a legnagyobb forrású prioritási tengely fejlesztéseit támogatja. Ezt az allokációs arányt indokolja a régió K+I terület esetében – országos szinten – betöltött szerepe.

A közvetlen gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó IKT fejlesztéseket támogató 2. tematikus cél esetében összesen 10 166 045 EUR áll rendelkezésre, amely az összes forrás 2,19%-a. Az összeget a GINOP országos fókuszú IKT programjainak KMR arányos finanszírozásához kívánjuk felhasználni.

A kkv fejlesztést támogató 3. tematikus cél esetében összesen 38 195 501 EUR áll rendelkezésre. Ez a forrás a VEKOP uniós támogatási keretének 8,24%-a. A tematikus cél forrásainak 85%-a Pest megye területére összpontosul, a források koncentrációjával segítve a fejletlenebb területgazdasági fejlődését, a helyi munkavállalók helyben boldogulásának biztosítása érdekében.

A két, közvetlenül a vállalkozások fejlődését is segítő 1. és 3. tematikus cél 132 808 157 EUR-val szolgálja a régió fejlődését. A KFI, valamint a kkv fejlesztés támogatásának tehát jelentős szerep jut. Ez a forrás a VEKOP uniós támogatási keretének 28,64%-a. A 2007-2013 közötti időszakban a KMR területén jelentősen kevesebb forrás állt rendelkezésre, mint amennyit a régió vállalkozásai fel tudtak használni.

A gazdaságfejlesztéshez közvetlenül kapcsolódó 4. tematikus cél a fejlődéshez további 54 349 214 EUR összeggel járul hozzá a vállalkozások és a magántulajdonban lévő lakóépületek, valamint a fenntartható városi közlekedés támogatása által. A 4. tematikus cél összhangban a Partnerségi Megállapodással elsősorban az épületenergetikai színvonal javulását támogatja, de a beavatkozások a pozíciós papírnak megfelelően hozzájárulnak a „fűtési rendszer korszerűsítésében rejlő kihasználatlan lehetőségek kiaknázásához” is. Az 1,3,4 tematikus cél összes forrása 187 157 371 EUR a VEKOP teljes uniós támogatási keretének 40,36%-a, az ERFA támogatások 72,59%-a.

A 6. tematikus cél keretében elsősorban az országos kiterjedésű, hálózatos turisztikai útvonalak régiót érintő szakaszainak kiépítését, valamint a KEHOP keretében megvalósuló országos jelentőségű természetvédelmi fejlesztések KMR területre eső forrásait biztosítja a VEKOP 16 943 409 EUR forrással.

Az EU2020 Stratégiával összhangban (kiemelt cél a Nemzeti Reform Programban (NRP) foglalt foglalkoztatási célhoz való hozzájárulás) a VEKOP forrásainak egy részét a foglalkoztatás bővítésére különítették el. A gazdasági fejlődéshez közvetett módon hozzájáruló 8. tematikus célra kisebb mértékben ERFA (12 789 516 EUR), jelentősebb mértékben ESZA források (40 376 370 EUR) állnak rendelkezésre. Az 53 165 886 EUR a VEKOP uniós támogatási keretének 11,47%-a.

A 9. tematikus célhoz kapcsolódó, társadalmi együttműködést szolgáló infrastruktúra-fejlesztések jelentősebb részben a 2007-2013 közötti jó tapasztalatokra alapoznak. A fejlesztések a régió társadalmi és gazdasági hátrányokkal sújtott területeinek városaiban támogatják a rászoruló közösségek rehabilitációját, a marginalizálódott csoportok társadalmi-gazdasági integrációját, az országos hatáskörrel rendelkező egészségügyi in-

tézményeket, intézményi férőhelyek kiváltását, az egészségügyi és szociális szolgáltatásokat 30 773 405 EUR ERFA és 38 435 217 EUR ESZA forrással. Az ESZA programok elsődleges célja a társadalmi együttműködés erősítése, a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi és gazdasági integrációjával a gazdasági teljesítmény növelése. A tematikus célra allokált 69 208 622 EUR a VEKOP keretének 14,93%-a.

A 10. tematikus cél (oktatás és képzés fejlesztése) esetében a VEKOP nem tartalmaz ERFA forrást. A célra allokált ESZA forrás nagysága 43 531 100 EUR, az operatív programhoz mért részaránya 9,38%. A tematikus célra allokált forrás a 8. és 9. tematikus célhoz kapcsolódik. A programok hátrányos helyzetű gyermekek oktatási problémáinak (pl. iskolai lemorzsolódás) leküzdéséhez, a gazdasági elvárásokhoz igazodó oktatási rendszer erősítéséhez, a felsőoktatás, a szakképzés, felnőttképzés, munkahelyi képzések és kompetenciák fejlesztéséhez járulnak hozzá. A tematikus cél közvetett módon a gazdaság teljesítőképességének fokozását szolgálja.

A közigazgatás működésének és a közszolgáltatások hatékonyságát támogató 11. tematikus cél a VEKOP forráskeretébe a KÖFOP földrajzi rugalmasság alkalmazásával megvalósuló országos hatású fejlesztéseinek arányos KMR finanszírozását és a régió területén megvalósuló helyi fejlesztések támogatását biztosítja 83 531 006 EUR ESZA forrással. A támogatási forrás a VEKOP teljes keretének 18,01%-a. A 11. tematikus célra – a KÖFOP forrásokkal együtt – így összességében 684 855 782 EUR áll rendelkezésre, amelynek 88%-át a KÖFOP, míg 12%-a a VEKOP forráskerete adja.

KÖRNYEZET ÉS ENERGIAHATÉKONYSÁGI OPERATÍV PROGRAM (KEHOP)

A vizsgálat az operatív program társadalmi egyeztetésre kiadott verziója alapján készült.

Óbuda-Békásmegyer fejlesztési céljaihoz az alábbi KEHOP prioritásokat tudjuk megfeleltetni, amely forrásokat csak a VEKOP-on keresztül tudja a kerület lehívni.

KEHOP V. prioritás – A lakosság, a központi költségvetési szervek, állami közfeladatot ellátó nonprofit szektor, egyházak és többségi állami tulajdonú gazdasági társaságok, önkormányzatok (fejlettebb régióban), önkormányzati többségi tulajdonú gazdasági társaságok (fejlettebb régióban) épületenergetikai fejlesztései.

INTEGRÁLT KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉSI OPERATÍV PROGRAM

A vizsgálat az operatív program társadalmi egyeztetésre kiadott verziója alapján készült.

Az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program összesen 4 prioritási tengelyből áll és Óbuda-Békásmegyer vonatkozásában csak a Nemzetközi (TEN-T) közúti elérhetőség javítása prioritási tengely releváns. A prioritáson belül támogatásra kerül a torlódásoktól és a forgalmi igényektől függően a meglévő TEN-T közúthálózat kapacitásának bővítését, például új sáv(ok), előzési szakaszok, csomópontok kiépítésével, hidak bővítésével, korszerűsítésével, a forgalmi menedzsment rendszer fejlesztésével. Ezen intézkedések elsősorban a Budapest körzetében lévő TEN-T utakra (pl. M0) terjednek ki.

1.8. A KERÜLET JÖVŐKÉPE A TÁRSADALMI, GAZDASÁGI, TÁJI, TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZETÉRE VONATKOZÓAN

Óbuda-Békásmegyer településfejlesztési koncepcióját egységbe foglaló települési célrendszert a hatályos és a készülő integrált városfejlesztési stratégiával összhangban állítottuk össze.

A koncepció megalkotásakor több időszámban határoztunk meg elérendő célokat:

- I. Egyetemes jövőkép keretében azokat a célokat fogalmaztuk, melyek általánosak, megvalósításukat egyértelmű időszámba nem lehet korlátozni, azonban a kerület fejlesztésének alapcéljaiként határozhatóak meg.
- II. Hosszútávú célok, melyek 15-20 éves időtávban megvalósíthatóak.
- III. Középtávú célok, amelyek 5-7 év alatti megvalósítása reális, időtávja illeszkedik az önkormányzati ciklushoz, illetve az Európai Unió tervezési ciklusaihoz.

A koncepció horizontális céljai és eszközei nem kötődnek időtávhoz, azok alkalmazása mindegyik cél megvalósítása során szem előtt tartandóak.

A városfejlesztési koncepció alapját a jövőkép adja meg, amely a hosszú távon elérni kívánt településfejlesztési pályát és célokat foglalja össze. Nem a vágyak összefoglalása, hanem annak a célállapotnak a meghatárol-

zása, amely a helyzetelemzésben feltárt külső és belső adottságok alapján lehetséges és megvalósítható. A jövőkép alapján kidolgozott stratégia végrehajtásában szereplők mindegyike számára a követendő irányt mutatja.

Óbuda jövőképét úgy tudnánk meghatározni, hogy **egy olyan kerület, amely képes a helyi lakosok igényeit kielégíteni és az újonnan beköltözők (lakóhelyet keresők) és a gazdasági szereplők számára is vonzó maradni. Önmagát fenntartani képes, a környezettel szimbiózisban élő, az adottságait és a lehetőségeket kihasználni tudó város, amely a főváros kerületei és az agglomeráció környező településeivel szemben rugalmasságából fakadóan az élet minden területén versenyelőnyt élvez. Az egyetemes célok megvalósulásával Óbuda egy olyan márkává válhat, amely mind a lakosok, mind a gazdasági szereplők számára a magas minőséget jelenti.**

A fentieket összefoglalva a kerület jövőképét három pillér alkotja, amelyek összhangban vannak a nagytér-ségi rendezési tervekkel és fejlesztési programokkal, valamint a jelenleg is hatályos IVS-sel. Ezt a három pillért a célrendszerben egyetemes céloknak neveztük. A fejlesztések többsége esetén a három pillér éles lehatárolása nem lehetséges és nem is szükséges, hiszen, köztük jelentős átfedések, szinergiák tapasztalhatóak.

- I. Versenyképesség: a gazdasági versenyképesség erősítése. A kerület fejlődéséhez elengedhetetlen, hogy a gazdasági trendeket követni tudja, vonzó környezetet tudjon kialakítani a gazdaság szereplői számára.
- II. Fenntarthatóság: A város hosszútávú fejlesztésének megteremtése. Fenntarthatóság alatt értjük mind a gazdasági, mind a környezeti fenntarthatóságot.
- II. Élhetőség: A kötődés erősítése a lakhatósági színvonal emelésével.

A versenyképesség esetén a fentiekben csupán a gazdasági versenyképességet emeltük ki, azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy Óbuda a városok versenyében is részt vesz, amelyben nem csak a gazdasági szempontok mérvadóak, hanem a város összbenyomása, imázsa, amelyet a három egyetemes cél fejlettségi szintje együttesen határoz meg.

1.9. ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER JÖVŐKÉPE A TÉRSÉGI SZEREPÉRE VONATKOZÓAN

Óbuda-Békásmegyer önkormányzatának partner-kapcsolatokat kell kiépíteni a szomszédos kerületekkel és településekkel. A kerület polgáraival, vállalkozóival, gazdálkodóival együttműködve, a környező térség önkormányzataival összefogva élhető, versenyképes és fenntartható létté alakul ki.

Az együttműködés segíti a lakosság megtartását, a közös felkészülést gazdasági, a társadalmi kihívásokra. A kerület versenyszférájának gazdasági alkalmazkodását, a munkahelyi struktúra piaci igényekhez történő át- és átalakítását, a munkahelyteremtést polgárainak felkészítésével, (át)képzésével segíti. Biztosítja a lakosság megújulását, az elvándorlás pótlását, a kerületek és a térség közötti lakossági mobilitás támogatásával kiegyensúlyozott korösszetétel kialakulását teszi lehetővé.

1.10. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK RÖGZÍTÉSE

A koncepció megalkotása során a következő fejlesztési elveket tartottuk szem előtt, illetve a megvalósítás időszakában is elengedhetetlen ezek figyelembevétele.

1. **Rendszerszemlélet elve:** a település egy összetett rendszer, az egyes tényezők megváltoz(tat)ása magával vonja, vonhatja más tényezők változását is, önmagukban nem változtathatóak. A fejlesztésekkel párhuzamosan a negatív hatások kiküszöbölésére is figyelmet kell fordítani.
2. **Megelőzés elve:** a negatív változások megelőzésének költsége jóval alacsonyabb, mint az általuk okozott

károk kezelésének költsége. Hatékony kockázatkezelési terv megvalósításával ezek a költségek jelentősen csökkenthetők.

3. **Fenntarthatóság elve:** fenntarthatóság alatt nem csupán a pénzügyi, gazdasági fenntarthatóságot értjük, hanem a környezeti fenntarthatóságot is. A tervezett jövőkép figyelembe veszi a jövő nemzedékek érdekeit, életfeltételeit, igényeik kielégítésének feltételeit.
4. **Elővigyázatosság elve:** a fejlesztési irányvonalak meghatározásánál társadalmi, gazdasági, környezeti szempontból a legalacsonyabb kockázattal rendelkezőket kell választani.
5. **Integráció elve:** az egyes területek, illetve a település egészének integritását növelni kell. A környezeti, a társadalmi és a gazdasági szempontokat integrálni kell egymás szempontrendszerébe. Emellett a fejlesztési döntések előkészítése és feladatok megvalósítása terén a helyi társadalom bevonása is szükséges.
6. **Partnerség elve:** a lehető legszélesebb kör bevonása a városfejlesztésbe annak érdekében, hogy a lakosság, a gazdasági szereplők és minden, a területben érdekelt szereplő fejlesztési igényei és javaslatai megismerhetők legyenek. A partnerség, közösség építés nem áll meg itt, hanem tovább megy a fizikai megvalósítás, kivitelezés, finanszírozás területeire is.
7. **Közös és megkülönböztetett felelősség elve:** tudatosítani kell minden területben érdekeltekben a közös és az egyéni felelősséget, mindenkinek a lehetőségeihez mérten kell hozzájárulni a terület fejlődéséhez. A közösségre nagyobb terhet adó szereplőknek nagyobb a felelőssége is.
8. **Szolidaritás elve:** az egyén felelőssége mellett a kölcsönös kötelezettségvállalás és egymás segítése szükséges.
9. **Decentralizáció elve:** a döntések és a feladatok megosztása során a munkát a lehető leghatékonyabb szinten kell elvégezni: a közérdekűség és a felelősség szintjével azonos szinten vagy alacsonyabb szinten, ahol van érdekelttség, de a közérdeket nem sértve, jogok szerzése esetén a felelősséget is átvállalva.
10. **Környezeti igazságosság elve:** korra, nemre, etnikumra és társadalmi-gazdasági helyzetre való tekintet nélkül szükséges biztosítani a közjavakhoz, az egészséges környezethez való hozzáférést, a környezeti károk terheit és felszámolásának költségeit pedig igazságosan kell elosztani.
11. **Környezeti átterhelések kiküszöbölése:** csak olyan fejlesztések megvalósítása javasolt, amelyek nem okoznak összemérhető környezeti terheket más környezeti és természeti rendszerekben.
12. **Térségi szemlélet elve:** az új fejlesztési területek, a rekreációs zöldterületek kijelölésében, a közlekedési- és közmű-infrastruktúra hálózatának egységes megteremtésében, valamint a települési ellátó-rendszer ésszerű kialakításában és működtetésében.
13. **Folytonos fejlődés elve:** a korábban beépített, igénybevett területek újrahasznosítása, revitalizációja kell, hogy megvalósuljon a szerencsére nem túl nagy kiterjedésű alulhasznosított barnamezős gazdasági és kereskedelmi területeken, valamint a korábban beépített, előregedő népességű lakóterületeken.
14. **Értékmegőrzés elve:** a történelmi, kulturális értékek megőrzése kiemelt hangsúlyt kell kapjon Óbudán, és nem csupán a terület történelmi központjában.

2. CÉLOK

2.1. ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ÁTFOGÓ FEJLESZTÉSÉT SZOLGÁLÓ CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

2.1.1. GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉG ERŐSÍTÉSE EGYETEMES CÉL

Óbuda-Békásmegyer legyen olyan terület, ahol az emberek és a gazdálkodó szervezetek megtalálják a számításukat. A gazdasági versenyképesség erősítése Óbuda-Békásmegyer hosszútávú gazdasági prosperitását szolgálja. A terület állandó versenyben van a főváros, Pest-megye, a környező kistérségek, az ország, sőt bizonyos értelemben az Európai Unió városaival. Egy ideális gazdasági bázisokon nyugvó területben a lakosságszámhoz igazodó mennyiségű minőségi munkahely áll rendelkezésre, ahol a gazdasági aktivitás összhangban van a terület erőforrásaival.

Megfelelő gazdasági versenyképesség esetén a terület kiszolgáltatottsága csökkenhet, a negatív globális trendekkel szemben ellenállóbb lehet. A gazdasági versenyképességéhez magasfokú rugalmasságra és alkalmazkodóképességre is szükség van, annak érdekében, hogy a regionális, globális változásokra mielőbb reagálni tudjon a helyi gazdaság. Ebben jelentős szerepe van a helyi önkormányzatnak és a képviselőtestületnek, hogy a trendeket követve szükség esetén mielőbb megteremthesse a megfelelő helyi szabályozási környezetet.

Óbuda-Békásmegyer egy olyan versenyképes városrész lesz, amely a gazdasági szereplőkkel szoros együttműködésben, a terület adottságainak megfelelő gazdasági szféra megalapozását segíti, ezzel megfelelő számú munkahelyet létrehozva. Ezzel nem csupán a versenyképesség egyetemes cél valósul meg, hanem az élnéltség egyetemes céljának is egy fontos elemét támogatja, azzal, hogy a lakosság színvonalas foglalkoztatásának környezetét biztosítja.

2.1.2. A FENNTARTHATÓSÁG MEGTEREMTÉSE EGYETEMES CÉL

Óbuda-Békásmegyer legyen olyan terület, ahol a település gazdálkodása stabil és fenntartható pénzügyi alapokon nyugszik. A terület vezetése és a lakosság legyen tisztában a városrész értékeivel és érdekeivel, és egy csapatként kezeljék az azokkal történő gazdálkodást.

A település gazdasági stabilitása nélkül lehetetlen a lakosok komfortérzetét szolgáló eszközök tartós és fenntartható fejlesztése. Stabilitás hiányában az elvándorlás, a degradálódás és a szlömösödés a meghatározó folyamat.

Fenntarthatóság alatt értjük azt is, hogy a terület az erőforrásait a lehető legmagasabb szinten tudja kihasználni anélkül, hogy azokat károsítaná, végtelenségig kiaknázná. Nem csak a gazdasági és humáninfrastruktúra, hanem a természeti környezet fenntartható hasznosítása is szükséges, hiszen nem néhány évre tervezünk, hanem hosszú távú működés megalapozása a célunk. A jelen szükségleteit anélkül kívánjuk kielégíteni, hogy azzal csökkentenénk a jövő generációk esélyeit arra, hogy kielégítsék a saját szükségleteiket.

A fenntarthatóság szem előtt tartásával Óbuda-Békásmegyer hosszú távon képes a környezetével szimbiózisban fejlődni, az erőforrásokat hatékonyan, de ugyanakkor kíméletesen felhasználni. Az egyes fejlesztések megalapozott, előrelátó és összehangolt tervezésével a fenntarthatóság, mint egyetemes cél megvalósíthatóvá válik.

2.1.3. AZ ÉLHETŐSÉG MEGERŐSÍTÉSE EGYETEMES CÉL

Óbuda-Békásmegyer legyen olyan kerület, ahol az emberek otthonra lelnek, mert megtalálják mind-azt, amire szükségük van a mindennapi élethez és a kikapcsolódáshoz. A városi élhetőség és életminőség a lakosság komfortérzetének az alapja. Fő cél, hogy növeljük Óbuda-Békásmegyer vonzerejét, továbbá hogy az Önkormányzat megoldást találjon a legégetőbb problémákra. A városok élhetővé válása elősegíti a lakók élet-körülményeinek javulását, emellett a városhoz való kötődést, a városi identitást is erősíti. **„Az élhető városban a gazdaság innovatív és versenyképes, a társadalom kreatív és jelentős társadalmi tőkével rendelkezik, a város kormányzása erőteljes társadalmi felhatalmazáson és részvételen alapszik, a közlekedést a hatékony, mobil megoldások jellemzik, az erőforrásokat a fenntarthatóság szempontjainak figyelembevételével használják fel, élénk a kulturális élet, magas az életszínvonal”**

2.2. ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ÁTFOGÓ FEJLESZTÉSÉT SZOLGÁLÓ CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

A hosszú távú célok reális megvalósulási idejét 15-20 évre becsüljük. Ezek összhangban vannak és tevékenyen segítik az egyetemes célokat. A hússzáz évű célok mindazon területet magukba foglalnak, amelyek egy rugalmas, szolgáltató település ismérvei, amely a lakossággal és a helyben tevékenykedő gazdasági szereplőkkel, civil szervezetekkel hatékony együttműködésben üzemel.

A hosszú távú célokat középtávú célokra bontottuk, melyek megvalósítási idejét 5-7 évre határoztuk meg. Ez jelenti a jelen koncepció alapján készülő stratégia időtávját is. A középtávú célokat specifikus célokra bontottuk, amely már a stratégia részét képezi, azok kifejtését a stratégia fejezetei tartalmazzák. Mindezeket horizontális eszközök szövik át és biztosítják a megvalósításukhoz szükséges támogatói bázist.

2.2.1. A JÖVŐKÉP ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ ÁTFOGÓ CÉLOK

1. Élhető Óbuda

Élhető Óbuda azokat a tényezőket sűríti magába, amely az életvitel fizikai aspektusait képviselik. A mindennapi komfortos fizikai léthez szükséges feltételek javítását az alábbi középtávú célokon keresztül kívánjuk elérni:

- Közlekedési infrastruktúra fejlesztése:** A kerületet érintő nagyarányú átmenő forgalom mérséklése, ezáltal a közlekedési területek motorizált közlekedés okozta terhelésének csökkentése. A kapcsolódó közterületek parkolási problémáinak megoldása, a közterületek rehumanizálása, a nem motorizált közlekedés szélesebb elterjedésének ösztönzése, valamint a közösségi közlekedés fejlesztése.
- Környezeti terhelés enyhítése:** A motorizált közlekedésből eredő környezeti terhelés mérséklése. A nem motorizált közlekedési módok népszerűsítése.
- Köz-és zöldterületek karbantartása, arányának növelése:** Az egész kerületben a lakókörnyezeti minőség emelése a zöldfelületi arány és zöldfelület minőség növelésével. A kerület zöldfelület-hálózati elemeinek szerkezeti összekapcsolása, ezáltal új közterületi zöldfelületek létrehozása. A rekreációs használatra feltárt közterületek rehabilitációja, komplex fejlesztési programok indítása. A közterületi zöldfelületek karbantartási színvonalának és intenzitásának növelése.
- Közbiztonság javítása:** A kerületi lakóterületeken, elsősorban a házigyári lakótelepek lakosságát érinti a közbiztonság alacsony szintje. Ez a környező közterületek minőségének, és a fenntartás intenzitásának növelése mellett, a közbiztonság érzetét növelő intézkedésekkel érhető el. A közterület-felügyelet aktivitása mellett a helyi lakosság közösségépítése is kulcsfontosságú kell, hogy legyen.
- Lakókörnyezet és életminőség javítása:** A leromlott fizikai minőségű és presztízssú lakóterületek, valamint lakóterületi potenciállal bíró területek átfogó rehabilitációja, gazdasági erejének növelése. Az önkormányzati bérlakásrendszer átstrukturálása.

2. Gondoskodó Óbuda

Gondoskodó Óbuda a kerület magas szintű élhetősége szempontjából határoz meg fejlesztési célokat, a település szolgáltató jellegének erősítésével. Ide tartozik a szellemi szükségleteknek való megfelelés is, amely településrész megítélésének meghatározó pillére. A Gondoskodó Óbuda hosszútávú célhoz rendelt középtávú célterületek:

- Oktatási infrastruktúra és kínálat fejlesztése:** A kerület megtartó- és vonzerejét egyaránt emeli a helyi és a kerület vonzáskörzetében élő lakosság igényeihez és szükségleteihez igazított oktatási kínálat fenntartása és bővítése. Az alapfokú oktatási intézmények infrastrukturális ellátottsága bővítést és korszerűsítést igényel, a középiskolák vonzerejének megtartása pedig a kiegészítő szolgáltatások, a közlekedés, valamint a meglévő infrastruktúra maximális kihasználtságát igényli.
- Szabadidős, rekreációs és sport lehetőségek bővítése, meglévő adottságok hasznosítása:** A sokszínű szabadidő-eltöltési lehetőséget kínáló természeti adottságok a jelenleginél optimálisabb, a keresleti igényeket figyelembe vevő hasznosítása nagy potenciált rejt magában. A meglévő természeti és épített környezeti adottságok megőrzése, állapotuk szinten tartása mellett bővítésük, korszerűsítésük és újragondolásuk is szükséges némely esetben.
- Fogyasztási igényeknek megfelelő kulturális szolgáltatás-fejlesztés:** A kerület gazdag kulturális hagyományainak és értékeinek hasznosítása, amely a XXI. századi ember számára is értékes kikapcsolódási lehetőséget nyújtanak. Olyan szolgáltatások kialakítása, amelyek illeszkednek a kerület arculatához és a helyi lakosság a sajátjának érezheti, és a helyiek számára éppoly szórakozási, kikapcsolódási lehetőséget biztosítanak, mint a kerületen túlról érkezőknek.
- Lakossági igényeket kielégítő szociális ellátórendszer fenntartása:** A III. kerület erős szociális szolgáltatói profiljának megőrzése kiemelten fontos a makro-gazdasági problémák hatásainak nagymértékben kitett lakosság által elszenvedett károk mérséklése érdekében. Ennek érdekében a problémakezelő szociálpolitikai szemléletmódtól a proaktív megközelítés felé való elmozdulás szükséges. A szociális ellátásokat nyújtó önkormányzati szervek munkája mellett, a sokszor – a lakossági igények kielégítése szempontjából – hiánypótló munkát ellátó civil szereplők további támogatása szükséges.
- Egészséges életmódon és megelőzésen alapuló egészségügyi intézményrendszer biztosítása:** Az egészségpolitika kétoldalúságának, a prevenciónak és az egészség elvesztésekor történő kezelésnek a felismerése, a két különböző szolgáltatói szerep párhuzamosan történő gyakorlása. Az önkormányzati mozgástér a prevenció területén nagyobbak mutatkozik, mint az egészségügyi szolgáltatások iránti kereslet kielégítése területén, ezért nagyon fontos az egészségpolitika megelőzés-fókuszú oldalának erőteljes tudatosítása.

3. Vállalkozó Óbuda

A kerületnek törekednie kell az erőforrásain alapuló gazdasági struktúrák erősítésére, erősségeinek fenntartható kiaknázására. Barnamezős területek várják új funkciójukat. A kerület épületállománya, természeti adottságai, történelmi hagyományai erős turisztikai vonzerővel bírnak, amely egy újabb „szoft” ágazat megtelepedését teszi lehetővé.

Középtávú gazdaságfejlesztési célok:

- Vonzó gazdasági környezet megteremtése:** A kerület gazdaságának fejlődéséhez a helyi gazdasági szféra megerősítése mellett elengedhetetlen újabb gazdasági szervezetek idevonzása. Ennek érdekében olyan környezetet szükséges teremteni, amely vonzóvá teheti a kerületet a telephely választás során. A telephelyválasztás során kiemelkedő jelentőségűek az alábbi tényezők: megközelíthetőség (közlekedési infrastruktúra), munkaerő képzettsége és rendelkezésre állása, infrastrukturális ellátottság, gazdasági és jogi környezet, piaci tényezők (kereslet-kínálat, partnerség). A specifikus cél-érése érdekében ezen területek komplex fejlesztése szükséges, azonban az Önkormányzatnak nincs minden területre teljes ráhatása, elengedhetetlen az együttműködés – budapesti kerületről lévén szó – a Fővárosi Önkormányzattal is.
- A technológia-intenzív és innovatív vállalkozói (K+F+I) bázis megerősítése:** A Gázgyár területén működő Graphisoft Parkban az elmúlt 10 évben elindult folyamat támogatása, országos szinten is erős és meghatározó kutatás-fejlesztési és innovációs központ létrehozása. A Park sajátossága, hogy mind az induló start-up vállalkozások, mind a nagy sikereket felmutató kutatás-fejlesztési és innovatív piaci szereplők megtalálhatóak, amely lehetővé teszi a teljes spektrumú bővülést és a kü-

lönböző szinteken lévő vállalkozások együttműködését és párbeszédét. A terület sajátossága pedig folyamatos bővítésre ad lehetőséget a Gázgyári terület északi irányában, a fővárosi fejlesztési tervekkel összhangban.

- Egységes arculatú, komplex turisztikai szolgáltatás-bővítés:** A kerület turisztikai potenciáljának a jelenleginél hatékonyabb kihasználása. Nem cél egy tömegturizmusra épülő turisztikai koncepció kidolgozása. Egységes kerületi arculat készítése, amely segítségével a budapestiek és a térségbe látogatók egyértelműen az Óbuda-békásmegyeri szolgáltatásokra asszociálnak. A jelenlegi turisztikai szolgáltatások bővítése a XXI. század igényeinek megfelelően, egyedi turisztikai attrakciók létrehozása a helyi adottságokra alapozva, oly módon, hogy azok a kerület szövetébe illeszkedjenek és a helyi lakosság számára is kikapcsolódási, szórakozási lehetőségeket tudjanak nyújtani.
- Önkormányzati érték- és vagyongazdálkodás optimalizálása:** Az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok hasznosítása a különböző közfeladatok ellátására illetve a kihasználatlan épületek és területek vállalkozói kézbe juttatása. A Vagyongazdálkodási Stratégia átdolgozása a 2014-2020-as időszakra, valamint a vagyongazdálkodás intézményrendszerének és feladatainak összehangolása a városfejlesztési tervekkel, mind az egyes városrészek, mind a közszolgáltatások fejlesztése területén.

4. Megújuló Óbuda

A kerületnek fel kell ismernie mindazokat a környezeti, természeti, társadalmi és gazdasági települési/térségi és táji értékeit, melyek számára kiemelkedően fontosak, és meghatározzák az identitását. Az ezekkel történő gazdálkodás az alapja a város hosszútávú boldogulásának.

A témakörhöz rendelt középtávú célok:

- A kerület **táji-természeti értékeinek védelme**, rehabilitációja és a lakosság rekreációs igényét szem előtt tartó fejlesztése szükséges. Az értékes, de jelenlegi állapotában csekély rekreációs potenciállal bíró természetközeli területek átfogó szempontrendszer szerinti megújításáról van szó. A mélyfekvésű területek, a patak völgyek és a Duna-part természetközeli szakaszainak környezeti rehabilitációja összeköthető – a természetvédelem és az árvízvédelem szempontjait is egyaránt integráló – funkcióbővítő megújítással.
- Történelmi értékek védelme és újratöltése:** A kerület történelmi értékeinek a kor emberéhez szóló, dinamikus, interaktív élményt nyújtó bemutatása. A statikus tárlatok helyett, dinamikus interaktív, programközpontú élménymúzeumok létrehozása.
- Épített értékek védelme:** Az épített értékek védelme érdekében az árvízvédelmi műtárgyak állapotfelmérése, az árvízvédelmi rendszer hiányosságainak felszámolása. Az ipari és bányászati múlt maradványainak értékcentrikus fejlesztése, a kerület gazdasági potenciáljának növelése. Az épített történelmi értékek védelme és turisztikai vonzerejének emelése.
- Épített környezet fejlesztése:** Az épített környezet komplex fejlesztése a jelenleg alulhasznosított területek hosszútávú hasznosítási koncepciójának kidolgozásával. A lakóterületek, és a központi szerepkörrel rendelkező területek közösségi tereinek rehabilitációja az életminőség emelése, és az összetartó közösségek jegyében.
- Energiatudatosság erősítése:** Az energiatudatosság erősítése többértékes feladatcsoport. Az energiafogyasztás legnagyobb hányadát kitevő lakó- és középületek energiahatékonysági megújítása mellett a fogyasztói szokások befolyásolása és a helyi, megújuló energiaforrásokat használó energiatermelés népszerűsítése az átfogó kerületi cél.
- Környezetvédelem:** A környezeti minőség magas szintre emelése az egészséges és kellemes lakókörnyezet érdekében. A környezetminőségre kiható ipari tevékenységek mérséklése, az illegális hulladéklerakás visszaszorítása, a zaj- és légszennyezés kiváltó tényezőinek csökkentése és kerület átszellőzésének elősegítése.

Az középtávú célok kifejtését, területi egységeinek meghatározását az alábbi táblázatok tartalmazzák:

1. Élhető Óbuda

1.1. KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE	
DEFINÍCIÓ	A kerületet érintő nagyarányú átmenő forgalom mérséklése, ezáltal a közlekedési területek motorizált közlekedés okozta terhelésének csökkentése. Ezzel összefüggésben a kapcsolódó közterületek parkolási problémáinak megoldása, a közterületek rehumanizálása, és a nem motorizált közlekedési formák szélesebb elterjedésének ösztönzése. A közösségi közlekedés fejlesztése.
SPECIFIKUS CÉLOK	1.1.1 Kerékpárút hálózat fejlesztése, BUBI kiterjesztése Óbudára 1.1.2 Agglomerációból érkező átmenő forgalom csökkentése P+R parkolók kialakításával 1.1.3 Közterületi forgalmi és parkolási dominancia mérséklése 1.1.4 Községi közlekedés fejlesztése 1.1.5 A sugárutak rehumanizálása 1.1.6 Közművesített területek közútjainak fejlesztése
HATÓKÖR	Aquincum Békásmegyer Csillaghegy Kaszásdűlő Mocsárosdűlő Óbuda Óbudai-sziget Újlak Újlaki rakpart Római-fürdő Római-part
CÉLCSOPORT	Kerület lakossága Szomszédos kerületek és települések lakossága Főváros és azon túli területek lakossága
INDIKÁTOROK	Gépjármű forgalom csökkenése Gépjármű közlekedési felületek csökkenése Járatsűrűség növekedése Buszsávok hosszának növekedése Parkolóházak befogadóképességének növekedése P+R parkolóhelyek számának növekedése Fejlesztett közutak hosszának növekedése Felszíni parkolás csökkenése Kerékpársávok hosszának növekedése Új járművek számának növekedése Utasegédek emelkedése Utasszám emelkedése BUBI állomások számának növekedése Zöldfelületek mennyiségének növekedése Gyalogos zónák méretének növekedése Légszennyezettség csökkenése M5 gyorsvillamos kerületi kiépítése Zaj- és rezgésterhelés csökkenése
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK	Budapest Főváros Önkormányzata Budapesti Közlekedési Központ Magyar Államvasutak Zrt. Magyar Közútkezelő Zrt. MAHART MOL Zrt.
1.2. KÖRNYEZETI TERHELÉS ENYHÍTÉSE	
DEFINÍCIÓ	A motorizált közlekedésből eredő környezeti terhelés mérséklése. A nem motorizált közlekedési módok népszerűsítése.
SPECIFIKUS CÉLOK	1.2.1 Alacsony emissziójú közlekedési módok népszerűsítése a zaj- és károsanyag-kibocsátás csökkentése érdekében 1.2.2 Az M0 észak-nyugati szektorának kiépítése

1.2. KÖRNYEZETI TERHELÉS ENYHÍTÉSE	
HATÓKÖR	Aquincum Aranyhegy-Ürömhegy-Péterhegy Békásmegyer Csillaghegy Csúcshegy Hármashatárhegy Harsánylejtő Mocsárosdűlő Kaszásdűlő Óbuda hegyvidéke Óbuda Óbudai-sziget Római-fürdő Római-part Solymárvölgy Újlak
CÉLCSOPORT	Kerület lakossága Szomszédos kerületek és települések lakossága
INDIKÁTOROK	Zaj- és rezgésterhelést csökkenése Levegőminőség javulása Gépjármű forgalom csökkenése Gépjármű közlekedési felületek csökkenése Buszsávok hosszának növekedése Kerékpársávok hosszának növekedése BUBI állomások számának növekedése Gyalogos zónák méretének növekedése Új elektromos és biogáz töltőállomások számának növekedése Kerületben regisztrált új elektromos autók számának növekedése Alternatív üzemanyagú buszok számának növekedése
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK	Budapest Főváros Önkormányzata Budapesti Közlekedési Központ Magyar Közútkezelő Zrt. MOL Zrt. ELMŰ Zrt.

1.3. KÖZ-ÉS ZÖLDTERÜLETEK KARBANTARTÁSA, ARÁNYÁNAK NÖVELÉSE	
DEFINÍCIÓ	Az egész kerületben a lakókörnyezeti minőség emelése a zöldfelületi arány és zöldfelület minőség növelésével. A zöldfelület-hálózati elemeinek szerkezeti összekapcsolása, így új közterületi zöldfelületek létrehozása. A rekreációs használatra feltárt közterületek rehabilitációja, komplex fejlesztési programok indítása. A közterületi zöldfelületek karbantartási színvonalának és intenzitásának növelése.
SPECIFIKUS CÉLOK	1.3.1 Zöldfelületek arányának növelése a Duna-parton és az Óbudai-szigeten 1.3.2 A kerület léptékéhez igazodó, összefüggő és strukturált zöldfelületi rendszer kialakítása 1.3.3 A jelenlegi és a potenciális lakossági használatra feltárt kerületi zöldfelületek infrastrukturális és közparki színvonalának emelése 1.3.4 Római-part komplex zöldterületi rehabilitációjának tervezése a vízparti rekreáció szolgálatában 1.3.5 A lakótelepi zöldfelületek rehabilitációja a sport és rekreációs funkciók figyelembe vételével 1.3.6 Köztér- és sétányfejlesztések, a kerületi közterületek rehumanizációja 1.3.7 A korábbi bányaterületek szükség szerinti környezeti kármentesítése, rekultivációja és hosszútávú hasznosítása

1.3. KÖZ-ÉS ZÖLDTERÜLETEK KARBANTARTÁSA, ARÁNYÁNAK NÖVELÉSE	
HATÓKÖR	Aquincum Aranyhegy-Ürömhegy-Péterhegy Békásmegyer Csillaghegy Csúcshegy Hármashatárhegy Harsánylejtő Mocsárosdűlő Kaszásdűlő Óbuda Óbuda hegyvidéke Óbudai-sziget Római-fürdő Római-part Solymárvölgy Újlak Újlaki rakpart
CÉLCSOPORT	Kerület lakossága Szomszédos kerületek és települések lakossága
INDIKÁTOROK	Zöldfelületek mennyiségének és méretének növekedése Rekreációs lehetőségek számának növekedése Fasorok hosszának növekedése Megújult zöldfelületek száma Megújult zöldfelületek mérete Újonnan kialakított közparkok és közösségi terek száma Újonnan kialakított közparkok és közösségi terek mérete Újonnan kiépült promenádszakasz hossza Környező területek ingatlanértékeinek növekedése Működő teraszos-kerthelyiséges vendéglátóhelyek számának növekedése Működő csónakházak számának növekedése Gyalogosan közlekedők számának növekedése Fogyasztó vendégek számának növekedése Partnerségi találkozók számának növekedése Új koncepció szerint kialakított szabályozási tervek elkészítése Új koncepció szerinti utcák kialakítása
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK	Budapest Főváros Önkormányzata Terület tulajdonosok Kerületi lakosság Helyi érdekelttségű kis- és középvállalkozások

1.4. KÖZBIZTONSÁG JAVÍTÁSA	
DEFINÍCIÓ	A kerületi lakóterületeken, elsősorban a házigyári lakótelepek lakosságát érinti a közbiztonság alacsony szintje. Ez a környező közterületek minőségének és, a fenntartás intenzitásának növelése mellett a közbiztonság érzetét növelő intézkedésekkel érhető el. A közterület-felügyelet aktivitása mellett a helyi lakosság közösségépítése is kulcsfontosságú kell, hogy legyen.
SPECIFIKUS CÉLOK	1.4.1 A térfigyelő rendszer további bővítése 1.4.2 A közbiztonság szempontjából problémás területeken közösségépítés
HATÓKÖR	Békásmegyer Kaszásdűlő Rómaifürdő
CÉLCSOPORT	Kerület lakossága
INDIKÁTOROK	Bűncselekmények számának csökkenése Újonnan létrejött közösségek száma Újonnan létrejött közbiztonsági szolgáltató helyek száma Újonnan létrejött közösségi szolgáltató helyek száma

1.4. KÖZBIZTONSÁG JAVÍTÁSA	
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK	Rendőrség Óbudai Közbiztonsági Nonprofit Kft.
1.5. LAKÓKÖRNYEZET ÉS ÉLETMINŐSÉG JAVÍTÁSA	
DEFINÍCIÓ	A leromlott fizikai minőségű és presztízsű lakóterületek, valamint lakóterületi potenciállal bíró területek átfogó rehabilitációja, gazdasági erejének növelése. Az önkormányzati bérlakás-rendszer minőségi fejlesztése, átstrukturálása.
SPECIFIKUS CÉLOK	1.5.1 A szlömösödő területek és a rozsdázónák rehabilitációja 1.5.2 Önkormányzati bérlakásrendszer minőségi fejlesztése 1.5.3 Társasház felújítások önkormányzati támogatása
HATÓKÖR	Kaszásdűlő Békásmegyér
CÉLCSOPORT	Kerület lakossága
INDIKÁTOROK	Panelprogramban résztvevő társasházak száma Megújult közterületek mérete Megújult bérlakások száma Létrejött új munkahelyek száma Rehabilitált rozsdaoövetet mérete Partnerségi találkozók száma
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK	Kerületi lakosság Helyi érdekelttségű kis- és közép vállalkozások

2. Gondoskodó Óbuda

2.1. OKTATÁSI INFRASTRUKTÚRA ÉS KÍNÁLAT FEJLESZTÉSE	
DEFINÍCIÓ	A kerület megtartó és vonzerejét egyaránt emeli a helyi és a kerület vonzaskörzetében élő lakosság igényeihez és szükségleteihez igazított oktatási kínálat fenntartása és bővítése. Az alapfokú oktatási intézmények infrastrukturális ellátottsága bővítést és korszerűsítést igényel, a középiskolák vonzerejének megtartása pedig a kiegészítő szolgáltatások, a közlekedés, valamint a meglévő infrastruktúra maximális kihasználtságát igényli.
SPECIFIKUS CÉLOK	2.1.1 Az intézményi infrastruktúra szinten tartása és a fejlesztési lehetőségek kihasználása 2.1.2 Nyitás a felsőoktatás felé
HATÓKÖR	Nem releváns.
CÉLCSOPORT	Kerület lakossága Szomszédos kerületek és települések lakossága
INDIKÁTOROK	Nem releváns.
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK	A III. kerületi önkormányzat Oktatási Osztálya A kerületi felsőoktatási és közoktatási intézmények

2.2. SZABADIDŐS, REKREÁCIÓS ÉS SPORT LEHETŐSÉGEK BŐVÍTÉSE, MEGLÉVŐ ADOTTSÁGOK HASZNOSÍTÁSA	
DEFINÍCIÓ	A sokszínű szabadidő-eltöltési lehetőséget kínáló természeti adottságok a jelenleginél optimálisabb, a keresleti igényeket figyelembe vevő hasznosítása nagy potenciált rejt magában. A meglévő természeti és épített adottságok megőrzése, állapotuk szinten tartása mellett bővítésük, korszerűsítésük és újragondolásuk is szükséges némely esetben.
SPECIFIKUS CÉLOK	2.2.1 Duna parti területek sport és rekreációs célú fejlesztése 2.2.2 A táji környezet rekreációs potenciáljának kihasználása 2.2.3 A termálkincs megóvása, a fürdőkultúra ápolása 2.2.4 Mocsárosdűlő területének rekreációs zónává alakítása
HATÓKÖR	A specifikus cél a kerület teljes területére kiterjed.
CÉLCSOPORT	Kerület lakossága Szomszédos kerületek és települések lakossága

2.2. SZABADIDŐS, REKREÁCIÓS ÉS SPORT LEHETŐSÉGEK BŐVÍTÉSE, MEGLÉVŐ ADOTTSÁGOK HASZNOSÍTÁSA	
INDIKÁTOROK	Sportolási lehetőségek számának növekedése, meglévő lehetőségek kapacitásának bővítése, kihasználtságuk látogatószámában is mérhető növekedése.
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK	Óbudai Sport és Szabadidő Nonprofit Kft., III. kerületi sportegyesületek Sport szolgáltató vállalkozások (pl.: strand, jégpálya)

2.3. FOGYASZTÁSI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ KULTURÁLIS SZOLGÁLTATÁS-FEJLESZTÉS	
DEFINÍCIÓ	A kerület gazdag kulturális hagyományainak és értékeinek hasznosítása, amely a XXI. századi ember számára is értékes kikapcsolódási lehetőséget nyújtanak. Olyan szolgáltatások kialakítása, amelyek illeszkednek a kerület arculatához és a helyi lakosság a sajátjának érezheti, és a helyiek számára éppoly szórakozási, kikapcsolódási lehetőséget biztosítanak, mint a kerületen túlról érkezőknek.
SPECIFIKUS CÉLOK	2.3.1 A meglévő kulturális értékek kihasználása a 21. századi kultúra-fogyasztási igények figyelembevételével 2.3.2 A működő jó gyakorlatok, kultúraszolgáltató helyek, programok támogatása és erősítése 2.3.3 Kulturális és turisztikai infrastruktúra szolgáltatás-palettájának bővítése
HATÓKÖR	Aquincum Békásmegyér Óbuda Óbudai-sziget Rómaifürdő Római-part Újlak
CÉLCSOPORT	Kerület lakossága Szomszédos kerületek és települések lakossága Főváros és azon túli területek lakossága
INDIKÁTOROK	Újra létrejött kulturális szolgáltatások száma Szolgáltatást igénybevevők számának növekedése
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK	Helyi kulturális csoportok Helyi turisztikai szolgáltatók Helyi vendéglátó egységek Magyar Turizmus Zrt.

2.4. LAKOSSÁGI IGÉNYEKET KIELÉGÍTŐ SZOCIÁLIS ELLÁTÓRENDSZER FENNTARTÁSA	
DEFINÍCIÓ	A III. kerület erős szociális szolgáltatói profiljának megőrzése kiemelten fontos a makro-gazdasági problémák hatásainak nagymértékben kitett lakosság által elszenvedett károk mérséklése érdekében. Ennek érdekében a problémakezelő szociálpolitikai szemléletmódtól a proaktív megközelítés felé való elmozdulás szükséges.
SPECIFIKUS CÉLOK	A szociális ellátásokat nyújtó önkormányzati szervek munkája mellett, a sokszor – a lakossági igények kielégítése szempontjából – hiánypótló munkát ellátó civil szereplők további támogatása szükséges.
HATÓKÖR	A specifikus cél a kerület teljes területére kiterjed.
CÉLCSOPORT	Kerület lakossága Szomszédos kerületek és települések lakossága
INDIKÁTOROK	Nem releváns.
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK	Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény III. kerületi önkormányzat Szociális Szolgáltató Főosztálya

2.5. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDON ÉS MEGELŐZÉSEN ALAPULÓ EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNYRENDSZER BIZTOSÍTÁSA	
DEFINÍCIÓ	Az egészségpolitika kétoldalúságának, a prevenciónak és az egészség elvesztésekor történő kezelésnek a felismerése, a két különböző szolgáltatói szerep párhuzamosan történő gyakorlása. Az önkormányzati mozgástér a prevenció területén nagyobbak mutatkozik, mint az egészségügyi szolgáltatások iránti kereslet kielégítése területén, ezért nagyon fontos az egészségpolitika megelőzés-fókuszú oldalának erőteljes tudatosítása.
SPECIFIKUS CÉLOK	2.5.1 Prevenció programok megvalósítása, az egészséges életmódra nevelés támogatása 2.5.2 Az egészségügyi intézményrendszer színvonalának szinten tartása a magas keresletből fakadó kihívások ellenére

2.5. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDON ÉS MEGELŐZÉSEN ALAPULÓ EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNYRENDSZER BIZTOSÍTÁSA	
HATÓKÖR	A specifikus cél a kerület teljes területére kiterjed.
CÉLCSOPORT	Kerület lakossága Szomszédos kerületek és települések lakossága
INDIKÁTOROK	Nem releváns.
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK	A III. kerületi önkormányzat Egészségügyi és Jogi Osztálya A kerületi egészségügyi intézmények és szereplők

3. Vállalkozó Óbuda

3.1. VONZÓ GAZDASÁGI KÖRNYEZET MEGTEREMTÉSE	
DEFINÍCIÓ	A kerület gazdaságának fejlődéséhez a helyi gazdasági szféra megerősítése mellett elengedhetetlen újabb gazdasági szervezetek idevonása. Ennek érdekében olyan környezetet szükséges teremteni, amely vonzóvá teheti a kerületet a telephely választás során. A specifikus cél megvalósulásához számos más cél megvalósulása is hozzájárul, úgy mint a közlekedési infrastruktúra fejlesztése, az infrastrukturális ellátottság színvonala, megfelelő jogi, gazdasági környezet kialakítása.
SPECIFIKUS CÉLOK	3.1.1 Gazdasági szereplők kerületbe vonzása 3.1.2 Rozsdaövezetek rehabilitációja
HATÓKÖR	Aquincum Békásmegyer Csillaghegy Kaszásdűlő Óbuda Rómaifürdő Római part Újlak Újlaki rakpart
CÉLCSOPORT	Kerület lakossága Szomszédos kerületek és települések lakossága Főváros és azon túli területek lakossága
INDIKÁTOROK	A kerületben működő vállalkozások számának növekedése A kerületbe újonnan betelepülő vállalkozások száma Létrejött új munkahelyek száma
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK	Gazdasági vállalkozások Szomszédos kerületek és települések önkormányzatai Budapest Főváros Önkormányzata

3.2. A TECHNOLÓGIA-INTENZÍV ÉS INNOVATÍV VÁLLALKOZÓI (K+F+I) BÁZIS MEGERŐSÍTÉSE	
DEFINÍCIÓ	A Gázgyár területén működő Graphisoft Parkban az elmúlt 10 évben elindult folyamat támogatása, országos szinten is erős és meghatározó kutatás-fejlesztési és innovációs központ létrehozása. A Park sajátossága, hogy mind az induló start-up vállalkozások, mind a nagy sikereket felmutató kutatás-fejlesztési és innovatív piaci szereplők megtalálhatóak, amely lehetővé teszi a teljes spektrumú bővülést és a különböző szinteken lévő vállalkozások együttműködését és párbeszédét. A terület sajátossága pedig folyamatos bővítésre ad lehetőséget a Gázgyári terület északi irányában, a fővárosi fejlesztési tervekkel összhangban.
SPECIFIKUS CÉLOK	3.2.1 K+F tevékenység betelepülésének támogatása 3.2.2 Ipari igényeken alapuló fejlesztések promotálása
HATÓKÖR	Aquincum (Graphisoft Park környéke) Kaszásdűlő (Kaszásdűlői gazdasági terület)
CÉLCSOPORT	Kerület lakossága Szomszédos kerületek és települések lakossága Főváros és azon túli területek lakossága
INDIKÁTOROK	Nem releváns

3.2. A TECHNOLÓGIA-INTENZÍV ÉS INNOVATÍV VÁLLALKOZÓI (K+F+I) BÁZIS MEGERŐSÍTÉSE	
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK	K+F+I vállalkozások Budapesti felsőoktatási intézmények Kutatóhelyek

3.3. EGYSÉGES ARCULATÚ, KOMPLEX TURISZTIKAI SZOLGÁLTATÁS-BŐVÍTÉS	
DEFINÍCIÓ	A kerület turisztikai potenciáljának a jelenleginél hatékonyabb kihasználása. Nem cél egy tömegturizmusra épülő turisztikai koncepció kidolgozása. Egységes kerületi arculat készítése, amely segítségével a budapestiek és a térségbe látogatók egyértelműen az Óbuda-békásmegyeri szolgáltatásokra asszociálnak. A jelenlegi turisztikai szolgáltatások bővítése a XXI. század igényeinek megfelelően, egyedi turisztikai attrakciók létrehozása a helyi adottságokra alapozva, oly módon, hogy azok a kerület szövetébe illeszkedjenek és a helyi lakosság számára is kapcsolódási, szórakozási lehetőségeket tudjanak nyújtani.
SPECIFIKUS CÉLOK	3.3.1 Turisztikai attrakciók egységbe fogása (Aquincum, Duna-part, hegyvidéki területek) 3.3.2 Óbudai-sziget fejlesztése 3.3.3 Vonzó egyedi attrakciók létrehozása 3.3.4 Kulturális és turisztikai infrastruktúra szolgáltatás-palettájának bővítése
HATÓKÖR	Aquincum Csúcshegy Hármaslőr-hegy Óbuda Óbudai-sziget Rómaifürdő Római part Újlak
CÉLCSOPORT	Kerület lakossága Szomszédos kerületek és települések lakossága Főváros és azon túli területek lakossága
INDIKÁTOROK	A turistaérkezések számának növekedése Kerületben eltöltött vendégéjszakák növekedése
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK	Helyi turisztikai szolgáltatók Budapest Főváros Önkormányzata Szomszédos kerületek és települések önkormányzatai

3.4. ÖNKORMÁNYZATI ÉRTÉK- ÉS VAGYONGAZDÁLKODÁS OPTIMALIZÁLÁSA	
DEFINÍCIÓ	Az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok hasznosítása a különböző közfeladatok ellátására illetve a kihasználatlan épületek és területek vállalkozói kézbe juttatása. A Vagyongazdálkodási Stratégia átdolgozása a 2014-2020-as időszakra, valamint a vagyongazdálkodás intézményrendszerének és feladatainak összehangolása a városfejlesztési tervekkel, mind az egyes városrészek, mind a közszolgáltatások fejlesztése területén.
SPECIFIKUS CÉLOK	3.4.1 Önkormányzati ingatlanvagyon bekapcsolása a helyi gazdaságfejlesztésbe
HATÓKÖR	A specifikus cél a kerület teljes területére kiterjed.
CÉLCSOPORT	Kerület lakossága
INDIKÁTOROK	Hasznosításba bevont önkormányzati ingatlanok száma Megújult önkormányzati ingatlanok száma Megújult önkormányzati bérlakások száma
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK	Óbudai Vagyonkezelő Zrt.

4. Megújuló Óbuda

4.1. TÁJ ÉRTÉKEK VÉDELME ÉS HASZNOSÍTÁSA	
DEFINÍCIÓ	A kerület táji-természeti értékeinek védelme, rehabilitációja és a lakosság rekreációs igényét szem előtt tartó fejlesztése szükséges. Az értékes, de jelenlegi állapotában csekély rekreációs potenciállal bíró természet közeli területek átfogó szempontrendszer szerinti megújításáról van szó. A mélyfekvésű területek, a patak völgyek és a Duna-part természet közeli szakaszainak környezeti rehabilitációja összeköthető – a természetvédelem és az árvízvédelem szempontjait is egyaránt integráló – funkcióbővítő megújítással.
SPECIFIKUS CÉLOK	4.1.1 Patakpartok, patak völgyek és a Duna-part zöldfelületeinek helyreállítása 4.1.2 Aranyhegyi-patak völgyének zöldfolyosós rehabilitációja 4.1.3 A mélyfekvésből eredő problémák kezelése, a belvízi veszélyeztetettség mérséklése
HATÓKÖR	Aquincum Aranyhegy-Ürömhegy-Péterhegy Csillaghegy Mocsárosdűlő Rómaifürdő Solymárvölgy
CÉLCSOPORT	Kerület lakossága Szomszédos kerületek és települések lakossága
INDIKÁTOROK	Rehabilitált vízfolyás hossza Megújult zöldfelületek mérete Újonnan kialakított közösségi terek száma Látogatók számának növekedése Környező területek ingatlanértékeinek növekedése Belvizesedés mértékének csökkenése
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK	Budapest Főváros Önkormányzata Terület tulajdonosok

4.2. TÖRTÉNELMI ÉRTÉKEK VÉDELME ÉS ÚJRATÖLTÉSE	
DEFINÍCIÓ	A kerület történeti értékeinek korszerű, dinamikus, interaktív élményt nyújtó bemutatása. A statikus tárlatok helyett, dinamikus interaktív, programközpontú élménymúzeumok létrehozása.
SPECIFIKUS CÉLOK	4.2.1 A történelmi értékek komplex programokba integrált, rugalmas (keresletre érzékeny) fejlesztése
HATÓKÖR	Aquincum Óbudai-sziget Óbuda Újlak
CÉLCSOPORT	Kerületi lakosok Szomszédos kerületek és települések lakossága Főváros és azon túli területek lakossága
INDIKÁTOROK	Újonnan kialakított közösségi terek száma Látogatók számának növekedése Gazdasági aktivitás növekedése
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK	Magyar Állam Budapest Főváros Önkormányzata Kerületi lakosság Helyi érdekelttségű kis- és középvállalkozások Múzeumok Magyar Turizmus Zrt.

4.3. ÉPÍTETT ÉRTÉKEK VÉDELME	
DEFINÍCIÓ	Az épített értékek védelme érdekében az árvízvédelmi műtárgyak állapotfelmérése, az árvízvédelmi rendszer hiányosságainak felszámolása. Az ipari és bányászati múlt maradványainak értékfókuszú fejlesztése, a kerület gazdasági potenciáljának növelése. Az épített történeti értékek védelme és turisztikai vonzerejének emelése.

4.3. ÉPÍTETT ÉRTÉKEK VÉDELME	
SPECIFIKUS CÉLOK	4.3.1 Ár- és belvízvédelem 4.3.2 A szlömösödő területek és a rozsdazónák rehabilitációja 4.3.3 Tematikus történelmi útvonalak kialakítása (római kori, középkori rétegek és újkori értékek)
HATÓKÖR	Aquincum Csillaghegy Kaszásdűlő Mocsárosdűlő Óbuda Óbudai-sziget Rómaifürdő Római-part Újlak Újlaki rakpart
CÉLCSOPORT	Kerület lakossága Szomszédos kerületek és települések lakossága Főváros és azon túli területek lakossága
INDIKÁTOROK	Árvízbiztos terület növekedése Rekreációs lehetőségek száma Létrejött új munkahelyek száma Rehabilitált rozsdazóna mérete Újonnan kialakított közösségi terek száma Működő vendéglátóhelyek száma Látogatók számának növekedése Fogyasztó vendégek számának növekedése Gazdasági aktivitás növekedése
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK	Budapest Főváros Önkormányzata Magyar Turizmus Zrt. Helyi érdekelttségű kis- és középvállalkozások Vízügyi Igazgatóság

4.4. ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE	
DEFINÍCIÓ	Az épített környezet komplex fejlesztése a jelenleg alulhasznosított területek hosszú távú hasznosítási koncepciójának kidolgozásával. A lakóterületek, és a központi szerepkörrel rendelkező területek közösségi tereinek rehabilitációja az életminőség emelése, és az összetartó közösségek jegyében.
SPECIFIKUS CÉLOK	4.4.1 Közösségi terek, találkozási pontok felélesztése, újjak kialakítása
HATÓKÖR	Aranyhegy-Ürömhegy-Péterhegy Aquincum Békásmegyér Csillaghegy Csúcshegy Hármasbátárshegy Harsánylejtő Kaszásdűlő Mocsárosdűlő Óbuda hegyvidéke Óbuda Újlak Újlaki rakpart Óbudai-sziget Római-fürdő Római-part Solymárvölgy
CÉLCSOPORT	Kerület lakossága Szomszédos kerületek és települések lakossága Főváros és azon túli területek lakossága

4.4. ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE	
INDIKÁTOROK	Zöldfelületek mennyiségének növekedése Rekreációs lehetőségek számának növekedése Megújult zöldfelületek száma Megújult zöldfelületek mérete Újonnan kialakított közparkok és közösségi terek száma Újonnan kialakított közparkok és közösségi terek mérete Rehabilitált közösségi terek száma Partnerségi találkozók számának növekedése
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK	Magyar Állam Budapest Főváros Önkormányzata Terület tulajdonosok Helyi érdekelttségű kis- és középvállalkozások

4.5. ENERGIATUDATOSSÁG ERŐSÍTÉSE	
DEFINÍCIÓ	Az energiatudatosság erősítése többretű feladatcsoport. Az energiafogyasztás legnagyobb hányadát kitevő lakó- és középületek energiahatékonysági megújítása mellett a fogyasztói szokások befolyásolása és a helyi, megújuló energiaforrásokat használó energiatermelés népszerűsítése az átfogó kerületi cél.
SPECIFIKUS CÉLOK	4.5.1 Az önkormányzati fenntartású és a lakótelep magáningatlanok energiatudatos fejlesztése 4.5.2 A lakó- és középületek energiaigényének és káros anyag kibocsátásának csökkentése 4.5.3 Megújuló energiaforrások felhasználási arányának növelése 4.5.4 A bölcsődei és óvodai intézmények felújítása, energetikai korszerűsítése
HATÓKÖR	Békásmegyer Kaszásdűlő Óbuda Rómaiifürdő Újlak
CÉLCSOPORT	Kerület lakossága
INDIKÁTOROK	Energiaszolgáltatás igénybevételének csökkenése Épületállomány CO2 kibocsátásának csökkenése Helyi termelésű energia igénybevételének növekedése
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK	Budapest Főváros Önkormányzata ELMŰ Zrt. Főtáv Zrt. Kerületi lakosság

4.6. KÖRNYEZETVÉDELEM	
DEFINÍCIÓ	A környezeti minőség magas szintre emelése az egészséges és kellemes lakókörnyezet érdekében. A környezetminőségre kiható ipari tevékenységek mérséklése, az illegális hulladéklerakás visszaszorítása, a zaj- és légszennyezés kiváltó tényezőinek csökkentése és kerület átszellőzésének elősegítése.
SPECIFIKUS CÉLOK	4.6.1 Szoftt és környezeti terheléssel nem járó iparágak előnyben részesítése 4.6.2 A hulladékgazdálkodás jelenlegi rendszerének működtetése, szervezettségének fejlesztése 4.6.3 A levegőállapotot javító átszellőzési folyosók megtartása 4.6.4 A patakok vízminőségének javítása

4.6. KÖRNYEZETVÉDELEM	
HATÓKÖR	Aquincum Aranyhegy-Ürömhegy-Péterhegy Békásmegyer Csillaghegy Csúcshegy Harsánylejtő Hármashatárhegy Kaszásdűlő Mocsárosdűlő Óbuda hegyvidéke Óbuda Óbudai-sziget Rómaiifürdő Római-part Solymárvölgy Újlak Újlaki rakpart
CÉLCSOPORT	Kerület lakossága Szomszédos kerületek és települések lakossága
INDIKÁTOROK	Hulladékgazdálkodási terv megléte Zöldhulladék gyűjtés bevezetése Felszámolt illegális lerakók száma Levegőtminőség mutatóinak javulása A légáramlás meglétét igazoló mérések Patakok vízminőség mutatóinak javulása
EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK	Magyar Állam Budapest Főváros Önkormányzata Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt. Helyi érdekelttségű kis-és középvállalkozások

2.2.2. A JÖVŐKÉP ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ HORIZONTÁLIS CÉLOK

VÁROSI DIPLOMÁCIA ÉS LOBBI

A kerület elemi érdeke a jó viszony kialakítása és ápolása a fővárosi kerületekkel, az agglomerációs településekkel, Budapest Fővárossal. Az együttműködés, kommunikáció, kapcsolatépítés más szóval lobbitevékenység keretében a kerületi érdekek érvényesítése, képviselőre hangsúlyt kell helyezni, mert csak az érintettek együttműködésével lehet előre haladni a célok irányába.

PARTNERSÉG – KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS, KÖZÖSSÉGTERVEZÉS

Óbuda-Békásmegyer jelszava: Közösséget Építünk. A jövő építése csak a lakosok, vállalkozók és civilek partnerségével képzelhető el. Az eljárás messze túlmutat a kötelező partnerségi fórumokon és egy mély, az érintett helyi szereplők részvételével, aktív közreműködésével működő tervezési és megvalósítási folyamatot vetít előre.

IMÁZSÉPÍTÉS ÉS VÁROSMARKETING

Óbuda-Békásmegyer egyedisége a sokszínűségében rejlik ezt az imázst szükséges építeni, branddé fejleszteni. Az egyes városrészek erre a hírnévre építve tudják budapesti, belföldi és nemzetközi viszonylatban láthatóvá tenni a kerületet, amiért: Jó itt lenni, jó ide jönni.

2.3. RÉSZCÉLOK ÉS A BEAVATKOZÁSOK TERÜLETI EGYSÉGEINEK MEGHATÁROZÁSA

2.3.1. A JÖVŐKÉP, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK, AZ ÁTFOGÓ CÉL ÉS RÉSZCÉLOK KAPCSOLATA

Az egyes célok és részcélok kapcsolódását az alábbi táblázat szemlélteti.

5. táblázat – Célok kapcsolódása és horizontális eszközök

EGYETEMES JÖVŐKÉP	ÉLHETŐSÉG		VERSENYKÉPESSÉG		FENNTARTHATÓSÁG			
	1. ÉLHETŐ ÓBUDA		2. GONDOSKODÓ ÓBUDA		3. VÁLLALKOZÓ ÓBUDA		4. MEGÚJULÓ ÓBUDA	
	HOSSZÚTÁVÚ CÉLOK 15-20 ÉV		HOSSZÚTÁVÚ CÉLOK 15-20 ÉV		HOSSZÚTÁVÚ CÉLOK 15-20 ÉV		HOSSZÚTÁVÚ CÉLOK 15-20 ÉV	
KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK 5-7 ÉV	1.1. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése	2.1. Oktatási infrastruktúra és kínálat fejlesztése	3.1. Vonzó gazdasági környezet megteremtése	4.1. Táj értékek védelme és hasznosítása				
	1.2. Környezeti terhelés enyhítése	2.2. Szabadidős, rekreációs és sport lehetőségek bővítése, meglévő adottságok hasznosítása	3.2. A technológia-intenzív és innovatív vállalkozói (K+F+I) bázis megerősítése	4.2. Történelmi értékek védelme és újratöltése				
	1.3. Köz- és zöldterületek karbantartása, arányának növelése	2.3. Fogyasztási igényeknek megfelelő kulturális szolgáltatás-fejlesztés	3.3. Egységes arculatú, komplex turisztikai szolgáltatás-bővítés	4.3. Épített értékek védelme				
	1.4. Közbiztonság javítása	2.4. Lakossági igényeket kielégítő szociális ellátórendszer fenntartása	3.4. Önkormányzati érték- és vagyongazdálkodás optimalizálása	4.4. Épített környezet fejlesztése				
	1.5. Lakókörnyezet és életminőség javítása	2.5. Egészséges életmódon és megelőzésen alapuló egészségügyi intézmény-rendszer biztosítása		4.5. Energiatudatosság erősítése				
							4.6. Környezetvédelem	
HORIZONTÁLIS ESZKÖZÖK	VÁROSI DIPLOMÁCIA ÉS LOBBI							
	PARTNERSÉG – KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS, KÖZÖSSÉGTERVEZÉS							
	IMÁZS ÉPÍTÉS ÉS VÁROSMARKETING							
HORIZONTÁLIS CÉLOK	ESÉLYEGYENLŐSÉG							
	KÖRNYEZETI FENNTARTHATÓSÁG							

2.3.2. A FEJLESZTÉSI CÉLOK ÉRTELMEZÉSE AZ EGYES TELEPÜLÉSRÉSZEKRE

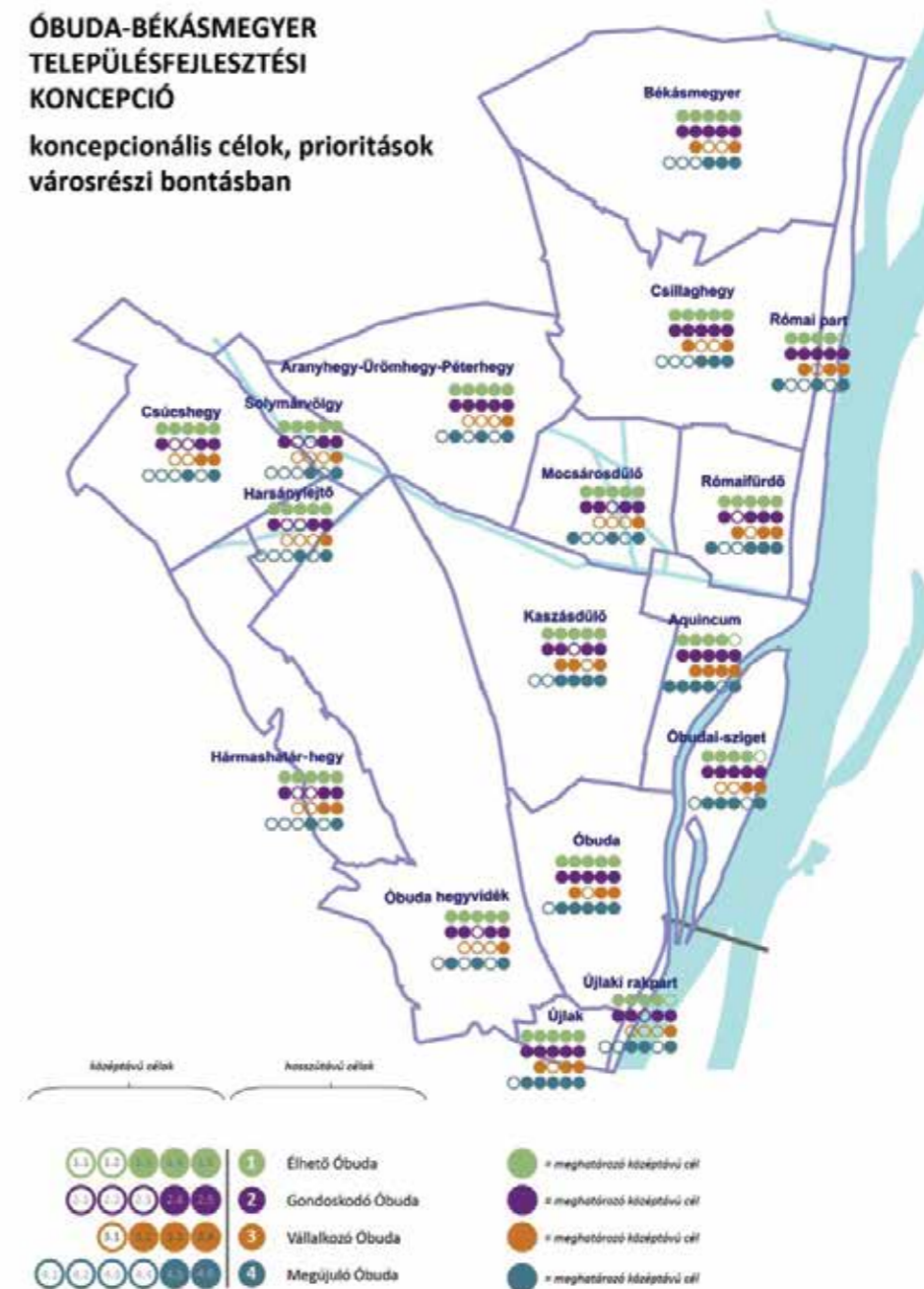
6. táblázat – Az egyes településrészek és célok kapcsolata

CÉLOK		A TELJES KERÜLETRE KITERJED	ÉRINTETT TERÜLETEK																
			Aranyh.-Úrómh.-Péterhegy	Aquincum	Békásmegyér	Csillaghegy	Csúcshegy	Harsányfejű	Hármashatárhegy	Kaszásdűlő	Mocsárosdűlő	Óbuda	Óbuda hegyvidéke	Óbudai-sziget	Római-fürdő	Római-part	Solymárvölgy	Újjak	Újlaki rakpart
MÉGÚJULÓ ÓBUDA	4.6. Környezetvédelem																		
	4.5. Energiatudatosság erősítése																		
	4.4. Épített környezet fejlesztése																		
	4.3. Épített értékek védelme																		
	4.2. Történelmi értékek védelme és újratöltése																		
	4.1. Táj értékek védelme és hasznosítása																		
VÁLLALKOZÓ ÓBUDA	3.4. Önkormányzati érték- és vagyongazdálkodás optimalizálása																		
	3.3. Egységes arculatú, komplex turisztikai szolgáltatás-bővítés																		
	3.2. A technológia-intenzív és innovatív vállalkozói (K+F+I) bázis megerősítése																		
	3.1. Vonzó gazdasági környezet megteremtése																		
GONDOSKODÓ ÓBUDA	2.5. Egészséges életmódon és megelőzésen alapuló egészségü.-i int. rendsz. biztosítása																		
	2.4. Lakossági igényeket kielégítő szociális ellátórendszer fenntartása																		
	2.3. Fogyasztási igényeknek megfelelő kulturális szolgáltatás-fejlesztés																		
	2.2. Szabadidős, rekreációs és sport lehetőségek bővítése, meglévő adottságok hasznosítása																		
	2.1. Oktatási infrastruktúra és kínálat fejlesztése																		
ÉLHETŐ ÓBUDA	1.5. Lakókörnyezet és életminőség javítása																		
	1.4. Közbiztonság javítása																		
	1.3. Köz- és zöldterületek karbantartása, arányának növelése																		
	1.2. Környezeti terhelés enyhítése																		
	1.1. Közlekedési infrastruktúra fejlesztései																		

A táblázatban az egyes kerületrészek célokhoz való kapcsolódását mutatjuk be. A könnyebb áttekinthetőség érdekében eltérő színekkel kerültek megjelölésre az Élhető Óbuda, a Gondoskodó Óbuda, Vállalkozó Óbuda és Megújuló Óbuda átfogó célok. Egy-egy kapcsolat erősségét, meglétét az adott kerületrész és az egyes célok között az erősebb, sötétebb színárnyalat jeleníti meg.

A teljes kerületre kiterjedő hatások alapján kijelenthető, hogy a célok közel fele földrajzilag is a teljes kerületre kiterjed. Ezen túlmenően is jól körvonalazódnak a hangsúlyosan az egyes kerületrészekre fókuszáló fejlesztések. Megállapítható, hogy a célok többsége a sűrűn lakott kerületrészekre koncentrál (pl. Békásmegyér, Óbuda, Rómaifürdő, Kaszásdűlő), ezzel is visszaigazolván, hogy az egyes fejlesztések közvetlen célcsoportja a helyi lakosság. Különleges kerületrész Aquincum, ahol a célok többsége nem a lakosságszám miatt, hanem a kerületrész sokszínűsége, eltérő karakterjegyei miatt mutat sűrűsödést és jelöl ki egy potenciális akcióterületet (pl. Gázgyár, Aquincumi múzeum, Aranyhegyi patak). A területrészek és célok összefüggéseit mutató táblából szintén jól látható, hogy egyes kerületrészek (Pl. hegyvidék, kertvárosi területek) fejlesztési igényei az élhetőség és értékmegőrzés irányába mutatnak.

5. ábra – Célok megoszlása városrészenként

7. táblázat – A célcsoport és célok kapcsolata

ÉRINTETT TERÜLETEK	CÉLOK				
	ÉLHETŐ ÓBUDA	GONDOSKODÓ ÓBUDA		VÁLLALKOZÓ ÓBUDA	MEGÚJULÓ ÓBUDA
Közlekedés	1.1. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése				
Érték- és vagyongazdálkodás	1.2. Környezeti terhelés enyhítése				
Kutatás-fejlesztés és innováció	1.3. Köz- és zöldterületek karbantartása, arányának növelése				
Ipartelepítés	1.4. Közbiztonság javítása				
Kereskedelem és szolgáltatás	1.5. Lakókörnyezet és életminőség javítása				
Turizmus	2.1. Oktatási infrastruktúra és kínálat fejlesztése				
Szabadidő, sport és rekreáció	2.2. Szabadidős, rekreációs és sport lehetőségek bővítése, meglévő adottságok hasznosítása				
Lakókörnyezet, zöldfelület	2.3. Fogyasztási igényeknek megfelelő kulturális szolgáltatás-fejlesztés				
Közszolgáltatások	2.4. Lakossági igényeket kielégítő szociális ellátórendszer fenntartása				
Életminőség	2.5. Egészséges életmódon és megelőzésen alapuló egészségügyi intézményrendszer biztosítása				
Környezetvédelem	3.1. Vonzó gazdasági környezet megteremtése				
	3.2. A technológia-intenzív és innovatív vállalkozói (K+F+I) bázis megerősítése				
	3.3. Egységes arculatú, komplex turisztikai szolgáltatás-bővítés				
	3.4. Önkormányzati érték- és vagyongazdálkodás optimalizálása				
	4.1. Táj értékek védelme és hasznosítása				
	4.2. Történelmi értékek védelme és újratöltése				
	4.3. Épített értékek védelme				
	4.4. Épített környezet fejlesztése				
	4.5. Energiaudatosság erősítése				
	4.6. Környezetvédelem				

A táblázatban az egyes célok célcsoportokhoz való kapcsolódását mutatjuk be. A korábbi csoportosítással összhangban, eltérő színekkel kerültek megjelölésre az Élhető Óbuda, a Gondoskodó Óbuda, Vállalkozó Óbuda és Megújuló Óbuda átfogó célok. Egy-egy kapcsolat erősségét, meglétét az adott célcsoport és az egyes célok között az erősebb, sötétebb színárnyalat jeleníti meg.

Célcsoportként az alábbi három kategóriát jelenítettük meg:

- Kerület lakossága – amennyiben egy cél a kerület teljes vagy egy kerületrész lakosságát érinti;
- Szomszédos kerületek és településrészek lakossága – amennyiben egy cél túlmutat a kerület határain és hatása a szomszédos kerületekre és agglomerációs településekre is kihat;
- Fővárosi és azon túli területek lakossága – amennyiben egy cél a kerület határain is túlmutat vagy szerves része egy fővárosi vagy regionális fejlesztési célnak;

Nincs olyan cél, amely esetében ne jelenne meg célcsoportként a kerület teljes lakossága. Az agglomerációra vagy fővárosra kiterjedő célok esetében is az elsődleges célcsoport mindig a kerületi lakosság. A szomszédos kerületek vagy települések lakossága hangsúlyosan a gazdaságfejlesztést, táji- és történelmi értékek hasznosítását vagy környezetvédelmet képviselő célokban van jelen, olyannyira, hogy a Megújuló Óbuda átfogó cél teljes egészében kihat a szomszédos kerületek és településrészek lakosságára.

8. táblázat – Ágazatok és a célok kapcsolata

ÉRINTETT TERÜLETEK	CÉLOK				
	ÉLHETŐ ÓBUDA	GONDOSKODÓ ÓBUDA		VÁLLALKOZÓ ÓBUDA	MEGÚJULÓ ÓBUDA
Közlekedés	1.1. KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE				
Érték- és vagyongazdálkodás	1.2. KÖRNYEZETI TERHELÉS ENYHÍTÉSE				
Kutatás-fejlesztés és innováció	1.3. KÖZ- ÉS ZÖLDTERÜLETEK KARBANTARTÁSA, ARÁNYÁNAK NÖVELESE				
Ipartelepítés	1.4. KÖZBIZTONSÁG JAVÍTÁSA				
Kereskedelem és szolgáltatás	1.5. LAKÓKÖRNYEZET ÉS ÉLETMINŐSÉG JAVÍTÁSA				
Turizmus	2.1. OKTATÁSI INFRASTRUKTÚRA ÉS KÍNÁLAT FEJLESZTÉSE				
Szabadidő, sport és rekreáció	2.2. SZABADIDŐS, REKREÁCIÓS ÉS SPORT LEHETŐSÉGEK BŐVÍTÉSE, MEGLÉVŐ ADOTTSÁGOK HASZNOSÍTÁSA				
Lakókörnyezet, zöldfelület	2.3. FOGYASZTÁSI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ KULTURÁLIS SZOLGÁLTATÁS-FEJLESZTÉS				
Közszolgáltatások	2.4. LAKOSSÁGI IGÉNYEKET KIEGÉJTŐ SZOCIÁLIS ELLÁTÓRENDSZER FENNTARTÁSA				
Életminőség	2.5. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDON ÉS MEGELŐZÉSEN ALAPULÓ EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNYRENDSZER BIZTOSÍTÁSA				
Környezetvédelem	3.1. VONZÓ GAZDASÁGI KÖRNYEZET MEGTEREMTÉSE				
	3.2. A TECHNOLÓGIA-INTENZÍV ÉS INNOVATÍV VÁLLALKOZÓI (K+F+I) BÁZIS MEGERŐSÍTÉSE				
	3.3. EGYSÉGES ARCOLATÚ, KOMPLEX TURISZTIKAI SZOLGÁLTATÁS-BŐVÍTÉS				
	3.4. ÖNKORMÁNYZATI ÉRTÉK- ÉS VAGYONGAZDÁLKODÁS OPTIMALIZÁLÁSA				
	4.1. TÁJ ÉRTÉKEK VÉDELME ÉS HASZNOSÍTÁSA				
	4.2. TÖRTÉNELMI ÉRTÉKEK VÉDELME ÉS ÚJRATÖLTÉSE				
	4.3. ÉPÍTETT ÉRTÉKEK VÉDELME				
	4.4. ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE				
	4.5. ENERGIATUDATOSSÁG ERŐSÍTÉSE				
	4.6. KÖRNYEZETVÉDELME				

A táblázatban az egyes célok ágazati kapcsolódását mutatjuk be. A korábbi csoportosítással összhangban, eltérő színekkel kerültek megjelölésre az Élhető Óbuda, a Gondoskodó Óbuda, Vállalkozó Óbuda és Megújuló Óbuda átfogó célok. Egy-egy kapcsolat erősségét, meglétét az adott ágazat és az egyes célok között az erősebb, sötétebb színárnyalat jeleníti meg.

Az egyes ágazatokra történő megbontásból látszik, hogy az operatív célok hangsúlyosan a közszolgáltatásokra, az életminőségre és a környezet védelmére fókuszálnak. További összefüggéseket vizsgálva az is látható, hogy a célok között több olyan van, amely háromnál is több ágazatot érint.

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

A stratégia megalkotását megalapozó kiinduló helyzetértékelést a z integrált városfejlesztési stratégia első, megalapozó munkarésében részletesen bemutatunk. Az elemzések összefésülése és a kerületre kivetítését követően egyértelműen kirajzolódik egy problématerkép, amely meghatározza azokat a témaköröket, amelyekbe rövid-, közép- illetve hosszútávon szükséges beavatkozni. Ez felvázolja a későbbi akcióterületeket is, amelyek a stratégia megvalósítása során kiemelt figyelmet kapnak.

3.1. A STRATÉGIÁHOZ ÉS A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS KÖRNYEZETI ADATOK MEGHATÁROZÁSA

Jelen koncepció megalkotásához 2014. második felében elkészült a 314/2012. (XI.8.) Korm. Rendelet előírásainak megfelelő Megalapozó vizsgálat, amely részletes társadalmi, gazdasági és környezeti adatokat tartalmaz, az alábbiakban csak egy rövid szintézist közlünk.

TÁRSADALMI ADATOK

A meghatározó adatok közül elsőként a népességszám alakulását érdemes kiemelni. 8 évi csökkenést követően 2010-től újra növekvő tendenciát mutat a kerület lakónépességének alakulása. A 2012-es (a 2011-es népszámlálás adataiból továbbvezetett) adat szerint 126 654 fő volt a kerület népessége.

A lakosság korcsoportok szerinti megoszlását vizsgálva szólni kell az előregedés (65 éven felüli lakosság aránya) mértékének növekedéséről 2005 és 2012 között, ami annak ellenére következett be, hogy a legfiatalabb, 0-14 éves korosztály aránya is nőtt a kerületben. Ez utóbbinak köszönhetően viszont megállapítható, hogy a hasonló nagyságú kerületekkel (XI., XIV. kerület) összehasonlítva kisebb az olló a legidősebbek és a legfiatalabbak aránya között.

Szintén kedvező tendencia a nyers halálozási arányszám csökkenése 2005 és 2012 között, ami viszont nem tudja ellensúlyozni az elveszületések számának csökkenését; a halálozások száma magasabb, mint az elveszületéseké.

Szintén fontos demográfiai adat a vándorlási egyenleg: Óbuda-Békásmegyer vándorlási mérlege 2009-től pozitív tendenciát mutató, vagyis többen költöznek a kerületbe, mint ahányan elköltöznek innen.

A 2011-es népszámlálás adatai alapján a legnagyobb kerületben képviselt nemzetiség a német 2 240 fővel, őket a cigány (romani, beás) (708 fő) és a román (485 fő) nemzetiség követi. A legnagyobb vallási felekezet Óbuda-Békásmegyeren a katolikus hívőké (38 642 fő), őket a református (10 042 fő) és az evangélikus (2059 fő) vallásúak követték 2011-ben.

Az iskolai végzettségi adatok tekintetében megállapítható, hogy a felsőfokú végzettségűek aránya magasabb a fővárosi átlagnál (35,5%). A legalacsonyabban képzett, legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya pedig 6,7% volt a 2011-es népszámlálás adatai alapján.

A kerületi munkanélküliségi adatok a 2012-es mutatók szerint majdnem pontosan megegyeztek a budapesti átlaggal (3,5%); a regisztrált álláskeresők aránya az aktív korúakon belül 3,7% volt. A nyilvántartott álláskeresők száma – az általános gazdasági képpel egyezően – ha nem is monoton, de növekvő tendenciát mutat 2005 óta; erőteljes növekedés 2008 és 2009 között történt, az azt követő 4 évben 2500-2700 körüli értékeket vett fel a mutató.

Óbuda-Békásmegyer jövedelmi viszonyait vizsgálva megállapítható, hogy a NAV adatai alapján felállított négy jövedelmi sáv közül a kerület a második legtehetősebb kategóriába esik.

A kerület életéről szólva kihagyhatatlan tényező a helyi civil szervezetek színes palettája. Háromszáz körüli az aktív civil szervezetek száma, akikkel az önkormányzat kapcsolatban áll. Tevékenységi körüket tekintve vannak közöttük intézmények mellett működő szervezetek (pl.: iskolai, óvodai alapítványok), egészségügyi és szociális szervezetek, kulturális szervezetek, lakóközösségi szerveződések, valamint sporttevékenységi tömörülések.

GAZDASÁGI ADATOK

Óbuda a budapesti kerületek között – és így Budapest gazdasági túlsúlya következtében országosan is – az ipari szektor és a tercier szektor egyes gazdasági ágazatainak tekintetében is előkelő helyen szerepel a bejegyzett vállalkozások számát tekintve. A kerület kiemelkedő gazdasági ágazatai a kereskedelem és gépjárműjavítás, a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, az infokommunikációs ágazat, valamint a K+F+I tevékenység. Ez utóbbi további fejlődésének garanciáját, az ipari igényeket szem előtt tartó kutató tevékenység, és a K+F tevékenységre nyitott felsőoktatás adja (pl.: Óbudai Egyetem). A vállalkozások létszám szerinti megoszlását tekintve egyértelmű túlsúlyban vannak a mikrovállalkozások (0-9 fő) 9697 db 2012-ben regisztrált vállalkozással. A kerület kiskereskedelmi hálózat fejlettségét mondhatják.

A gazdasági és kulturális élet szempontjából egyaránt fontos az egyedi turisztikai adottságok kerületi megléte; a turisztikai célpontok infrastrukturális hátterének, az egységes turisztikai arculatnak a megteremtése, a Budapestre látogató turistáknak a megszólítása óriási potenciált rejt magában.

KÖRNYEZETI ADATOK

A III. kerület városképe nagyon sokszínű; a lakótelepi városrészek mellett a kertvárosias, kevésbé sűrűn lakott részek, az ipari-logisztikai zónák, az örökségvédelmi értékekben gazdag területek egyaránt megtalálhatóak.

Óbuda-Békásmegyer egyedi környezeti adottságokkal rendelkezik. A Duna kerületi jelenléte például mind a társadalmi, mind a gazdasági, mind a környezeti jólét szempontjából kiaknázandó fejlesztési potenciált jelent. A folyót a kerület életébe szervesen integráló szemléletmód, a magas életminőség és a tudatos életvezetés feltételeit széles körök számára biztosítani kívánó lakóhely-idea szerves része, mely oda-vissza relációban van a gazdasági élet felélénkítésével, vagyis a Duna széles palettájú vállalkozási potenciált adó mivoltával, minde mellett pedig l'art pour l'art élvezetet adó környezeti értéket jelent, hogy Európa második leghosszabb folyója a kerület partjait is mossa. Környezeti szempontból meghatározó még továbbá a Budai-hegység hegyeinek kerületi jelenléte, ami védett természeti területekkel való közvetlen kapcsolatot is jelent. A III. kerületnek tehát magas a zöldfelületi potenciálja, ideértve a magas lakótelepi zöldfelületi arányt is. Az éghajlati adottságokról szólva megállapítható, hogy Óbuda-Békásmegyer éghajlata mérsékelt meleg-mérsékelt száraz. A napsütéses órák száma nyáron a környező síkvidékhez képest kevesebb, 760 óra körüli, télen viszont több, 200 óra. Az évi átlaghőmérséklet 10,5-11 °C. Nagyobb részében mérsékelt vízhiányos a terület, a mélyfekvésből és a Duna jelenlétéből adódóan viszont magas az árvízi és a belvízi veszélyeztetettség.

Környezetvédelmi szempontból fontos megemlíteni a jól szervezett hulladékgazdálkodást, a Duna esetében javuló, a patakok esetében viszont rossznak mondható vízminőséget, valamint az országosan is védelem alatt álló természeti értékeket. A kerület termál- és gyógyvízkincsben, valamint karsztvízkészletben gazdag. Környezeti szempontból negatívumnak számít a magas zaj- és légszennyezettség a 10-es és a 11-es út mentén, illetve az Árpád-híd térségében.

3.2. A MEGHATÁROZOTT TERÜLETIGÉNYES ELEMELK ALAPJÁN, JAVASLAT A MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA FŐ ELEMELNEK TÉRBELI RENDJÉRE ÉS A TERÜLET-FELHASZNÁLÁSRA IRÁNYULÓ TELEPÜLÉSSZERKEZETI VÁLTOZTATÁSOKRA

Általánosságban elmondható, hogy a III. kerület szerkezeti terve összhangban van a környező kerületek és önkormányzatok terveivel. Óbuda-Békásmegyernek összefüggő települési szövege jellemzően alig van a szomszédos kerületekkel és településekkel. Az öt karéjosan körülvevő hegyvidék, illetve a Duna elválasztja a település részek beépített területeit egymástól.

P+R

A kerület számára a legnagyobb környezeti terhelést az átmenő forgalom, illetve ezzel összefüggésben, a közterületeket P+R céllal elfoglaló gépjárművek jelentik. A kerület vezetése nemrégiben a jelenség orvoslása érdekében a közterületi díjköteles parkolási zónák kiterjesztéséről döntött. Ezzel párhuzamosan szükség van az ingyenes zónák határán megfelelő számú P+R parkoló létrehozására is, megfelelő közúti és tömegközlekedési

kapcsolattal. A beáramló járművek fő csatornáját jelentő 10-es és 11-es főutak mellett, a település határán, a szentendrei HÉV-re, és az esztergomi elővárosi vasútra, valamint a közösségi buszvonalakra alapozva lehet a gépjárműforgalmat hatékonyan csökkenteni. Amint kiépült a megfelelő P+R infrastruktúra, neki kell látni a bevezető utak kapacitáscsökkentésének is, ami egyfelől a P+R rendszer használatára kényszeríti a rendszeres ingázókat, másfelől lehetőséget ad az utak rehumanizálására. A Bécsi út esetében ez lehetővé tenné az 1-es villamos vonalának az esztergomi vasútig történő meghosszabbítását is, létrehozva egy nagy kapacitású P+R csomópontot.

Római-part

A Római-part árvízvédelmi feladatainak megoldása és annak mikéntje alapvető kihatással van a környék további életére, fejlődésére. A "Római" a kerület legemblematisabb része, ezért kulcsfontosságú, hogy a fővárosi illetőségű beruházás során a kerület érdekeit messzemenően figyelembe vegyék. A rendelkezésre álló alternatívák közül amellet kell lobbizni, amelyik jövőképe széles rétegek számára a legkedvezőbb.

Promenáád

A Promenáád projekt folytatásaként egy komplex kerékpáros-gyalogos tengely vizionálható a Kolosy tértől a Római-partig. A Duna-menti tengely összekapcsolja a kerület fő lakó, – gazdasági-, és intézményterületeit, megteremtve egy élő, kommunikáló, együttműködő, "Krúdysan" kisvárosias hangulatú település alapját. A jól használható, kellemes és közösségi indíttatású, multifunkcionális tengely mentén egyaránt életre kelhetnek a közösségek, a kulturális attrakciók és a vállalkozások.

Kertes mezőgazdasági területek

A kerületben a Csúcs-hegyen "csúcsosodó", egyébként országosan jellemző városi tendencia, hogy az egykori gyümölcsösök spontán funkcióváltással lakóterületté alakulnak át. A központi irányítás nélküli folyamat előbb-utóbb fenntarthatatlan állapotokhoz vezet szociális-egészségügyi, köztisztasági-, és építésügyi szempontból egyaránt. A folyamatot megállítani nem lehet, de irányítani igen, amennyiben egy partneri egyeztetési folyamat eredményeképp sikerül konszenzusra jutnia az érintetteknek. A cél a területhasználat szabályozott átalakulása.

A javasolt területfelhasználási változások

A kerület egyik legmélyebben fekvő területére, a Mocsárosdűlőre jelenleg nincs hatályos kerületi szabályozási terv, így a terület nem fejleszhető. Az ökológiai pufferterrületként lehatárolt területrész adottság-, és értékalapú hasznosításaként extenzív rekreációs terület képzelhető el lovardával, horgásztóval, futópályával, kutyafuttatóval, piknikező hellyel.

3.3. AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK ÉS A VÉDETTSÉG BEMUTATÁSA, JAVASLATOK AZ ÖRÖKSÉG VÉDELMEÉRE ÉS AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉK ALAPÚ, FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSÉRE

Óbuda-Békásmegyer jelentős mennyiségű, örökségvédelmi szempontból kiemelkedő, védendő értékkel rendelkezik. Az Urban-Lis Studio Kft. 2014 decemberében elkészítette az Örökségvédelmi Hatástanulmányt, amely tartalmazza azokat a vizsgálati és várostörténeti munkarészeket, valamint a kerület teljes örökségvédelmi értékataszterét, amely teljes keresztmetszetet ad a kerület épített örökségéről, és jó szakmai alap a további örökségvédelmi munkához.

Mint a fent említett hatástanulmány is mutatja, a kerület legjelentősebb emlékei a római kori műemlékek, amelyekről mennyiségük, és örökségvédelmi szempontból kiemelt jelentőségük következtében is, mint Óbuda-Békásmegyer fejlesztésének jelentős erőforrásairól beszélhetünk. Ezekkel a műemlékekkel azért is kell külön foglalkozni, mert jellemzően épületmaradványokról, romokról van szó, amelyek nem alkalmasak arra, hogy a mai kor embere valamilyen funkcióval megtöltse őket, és így a mindennapi élet részeivé váljanak, ezek csak mint egy kor lenyomata, bemutató-jelleggel vannak jelen a városszerkezetben. Ennek következtében nincs használójuk, fenntartójuk, így az idő folyamatosan pusztítja őket. Ezek az emlékek viszont olyan jelentős mennyiségben vannak jelen a kerületben, amely alkalmas arra, hogy a korszak bemutatása egy önálló turisztikai lát-

ványosság legyen. Tény azonban, hogy ennek ma, és jelen formájában – ahogy bemutatásra kerül, ásatásokkor előkerülő romok formájában – alacsony a látogatottsága, a fenntartási költsége így a közsférára marad. A látogatók alacsony száma miatt, nem keletkezik ebből a turisztikai szegmensből a kerületben egyéb bevétel sem.

A római korban kiterjedt településrendszer alakult itt ki, a Római Birodalom határtelepüléseként, a Duna, mint természetes védelmi határ mentén. A korból gazdag leletanyagot mentettek meg, és várható, hogy még a jövőben is újabb értékes emlékek fognak előkerülni a föld alól. A kerületnek e jelentős örökségi vagyona nehézség és egyben előny is; feltárása és bemutatása kötelezettség is, de egyben városfejlesztési erő is rejt magában. A lakossági egyeztetések során is megfogalmazódott, hogy a római kori emlékeknek ásatási leletként való bemutatása önmagában már nem vonzó, nem elégséges ennek a lehetőségnek a kiaknázásához.

Az örökségvédelmi emlékek feltárásának, bemutatásának és védelmének fenntarthatósága azon múlik, hogy tudnak-e valamilyen módon jövedelmező „iparaggá” fejlődni, vagy konzerválható romok maradnak, amelyek egy szűk réteg információigényét elégítik csak ki. Mint sok minden máshoz, így az örökségvédelmi-kulturális turizmus fellendítéséhez is egyfajta szemléletváltásra van szükség, melynek középpontjában nem annyira a védendő érték, hanem a látogatók állnak, akik a „fogyasztói” a történelmi korok virtuális élményeinek, melyeknek ezek a kövek a lenyomatai. A fenntarthatóság kulcsa is ebben rejlik. Olyan attrakciókká és élményekké kell fejleszteni az örökségvédelmi emlékek együttesét, melyek képesek megfelelni annak a kihívásnak, hogy különleges kínálatot jelentsenek az „élménypiacon”. Ha ennek az igénynek nem tud megfelelni az örökségvédelem, akkor Óbuda épített örökségei is jelentős romlásnak lesznek kitéve. Ehhez olyan komplex fejlesztési tevékenységre van szükség, mely során nem csak régészekre, műemlékesekre és építészekre van szükség, hanem sokkal nagyobb arányban marketingesekre és kreatívokra, akik képesek egy tematikus térfejlesztési programmal „fogyaszthatóvá” tenni a római kori helyszíneket.

Az alábbiakban felsorolt római kori emlékek kiemelt elemei a kerületi örökségnek, amelyek védelme, és helyszínfejlesztése összefüggő feladat, és amelyeket egységesen kezelve lehet csak helyzetbe hozni. Az Örökségvédelmi Hatástanulmányból kiemelve most külön is bemutatjuk ezeket, és elhelyezkedésüket, demonstrálva ezen emlékek szármosságát és városfejlesztési jelentőségét.

9. táblázat – Római kori műemlékek a III. kerületben

#	MŰEMLEK MEGNEVEZÉSE	CÍM	MARADVÁNY MEGNEVEZÉSE	MŰEMLEKI KÖRNYEZET
1	Rómaifürdői strand – római és középkori falak	Rozgonyi Pirokska u. 2.	Római és középkori falak	-
2	Római úti római vízvezeték pilléreinek maradványai	Római út	Római vízvezeték pilléreinek maradványai	ex lege műemléki környezet: Szentendrei út, Monostori út, Római sétány, Városház u.
3	Szentendrei úti római vízvezeték pilléreinek maradványai	Szentendrei út	Római vízvezeték pilléreinek maradványai	Ex lege műemléki környezet: Szentendrei út
4	Aquincumi polgári városrész maradványai	Szentendrei út 133.	Aquincumi polgári városrész maradványai	Szentendrei út, Keled u., Sujtás u., Záhony u.
5	Római polgárvárosi amfiteátrum	Szentendrei út	Római polgárvárosi amfiteátrum romjai	Ex lege műemléki környezet a Szentendrei út mellett a Zsófia és Vonat utcák között
6	Római katonai amfiteátrum	Pacsirtamező u., Bécsi út, Nagyszombat u., Vidor u., Szőlő u.	Római katonai amfiteátrum romjai	Pacsirtamező u., Bécsi út, Nagyszombat u., Vidor u., Szőlő u.,
7	Római katonai fürdő több terme és medencéje	Flórián tér 3-5., Kórház u. 14.	Római katonai fürdő több terme és medencéje	Ex lege műemléki környezet a Flórián tér kiterjedt környezetében
8	Római lakóépület és fürdő falai	Pacsirtamező u. 65-67.	Római lakóépület és fürdő falai	Ex-lege műemléki környezet a Szentendrei út és a Kiskorona u. közötti közterület.
9	Hadrianus palota	Hajógyári sziget	Az aquincumi helytartó palotájának maradványai	18386/4 hrsz.

#	MŰEMLEK MEGNEVEZÉSE	CÍM	MARADVÁNY MEGNEVEZÉSE	MŰEMLEKI KÖRNYEZET
10	Herkules villa romjai	Meggyfa u. 19-21. előtt, Meggyfa u.	Herkules villa romjai	Vihar u. mellett, 18529/20 hrsz.
	Cella Trichora – Ókeresztény kápolna maradványai	Raktár utca, Hunor utca sarka, Körte utca, Kunigunda utca	Cella Trichora – Ókeresztény kápolna maradványai	Cella Trichora ex-lege műemléki környezet: Raktár utca, Hunor utca sarka, Körte utca, Kunigunda utca
	Római tégláégető kemence maradványai	Bécsi út 120-128., Doberdó út 47., Bécsi út 126.	Római tégláégető kemence maradványai	-
	Római villa maradványai fürdővel	Aranypatak utca 12.	Római villa maradványai fürdővel	-

Forrás: Budapest, III. kerület – Örökségvédelmi Hatástanulmány

4. MELLÉKLETEK

4.1 MELLÉKLET – A KONCEPCIÓ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A BUDAPEST 2030 HOSSZÚ TÁVÚ FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓHOZ

BUDAPEST 2030 FEJLESZTÉSI CÉLOK/ ÓBUDA ITS KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK	ÉLHETŐ ÓBUDA					GONDOSKODÓ ÓBUDA					VÁLLALKOZÓ ÓBUDA				MEGÚJULÓ ÓBUDA					
	1.1. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése	1.2. Környezeti terhelés enyhítése	1.3. Köz- és zöldterületek karbantartása, arányának növelése	1.4. Közbiztonság javítása	1.5. Lakókörnyezet és életminőség javítása	2.1. Oktatási infrastruktúra és kínálat fejlesztése	2.2. Szabadidős, rekreációs és sport lehetőségek bővítése, meglévő adottságok hasznosítása	2.3. Fogyasztási igényeknek megfelelő kulturális szolgáltatás-fejlesztés	2.4. Lakossági igényeket kielégítő szociális ellátórendszer fenntartása	2.5. Egészséges életmódon és megelőzésen alapuló egészségügyi intézményrendszer biztosítása	3.1. Vonzó gazdasági környezet megteremtése	3.2. A technológia-intenzív és innovatív vállalkozói (K+F+I) bázis megerősítése	3.3. Egységes arculatú, komplex turisztikai szolgáltatás-bővítés	3.4. Önkormányzati érték- és vagyongazdálkodás optimalizálása	4.1. Táj értékek védelme és hasznosítása	4.2. Történelmi értékek védelme és újratöltése	4.3. Épített értékek védelme	4.4. Épített környezet fejlesztése	4.5. Energiatanulmányosság erősítése	4.6. Környezetvédelem
Kezdeményező városfejlesztés																				
Partnerség – a jövő közös tervezése a térségben és országosan																				
Egységes Budapest																				
Egészséges környezeti feltételek megteremtése																				
Klímavédelem és hatékony energiafelhasználás																				
Egyedi városkarakter érték alapú megőrzése és fejlesztése																				
A Dunával együtt élő város																				
Hatékony és kiegyensúlyozott városszerkezet – kompakt város																				
A barnamezős területek városfejlesztési célterületei																				
Intelligens mobilitás																				

BUDAPEST 2030 FEJLESZTÉSI CÉLOK/ ÓBUDA ITS KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK	ÉLHETŐ ÓBUDA					GONDOSKODÓ ÓBUDA					VÁLLALKOZÓ ÓBUDA				MEGÚJULÓ ÓBUDA					
	1.1. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése	1.2. Környezeti terhelés enyhítése	1.3. Köz- és zöldterületek karbantartása, arányának növelése	1.4. Közbiztonság javítása	1.5. Lakókörnyezet és életminőség javítása	2.1. Oktatási infrastruktúra és kínálat fejlesztése	2.2. Szabadidős, rekreációs és sport lehetőségek bővítése, meglévő adottságok hasznosítása	2.3. Fogyasztási igényeknek megfelelő kulturális szolgáltatás-fejlesztés	2.4. Lakossági igényeket kielégítő szociális ellátórendszer fenntartása	2.5. Egészséges életmódon és megelőzésen alapuló egészségügyi intézményrendszer biztosítása	3.1. Vonzó gazdasági környezet megteremtése	3.2. A technológia-intenzív és innovatív vállalkozói (K+F+) bázis megerősítése	3.3. Egységes arculatú, komplex turisztikai szolgáltatás-bővítés	3.4. Önkormányzati érték- és vagyongazdálkodás optimalizálása	4.1. Táj értékek védelme és hasznosítása	4.2. Történelmi értékek védelme és újratöltése	4.3. Épített értékek védelme	4.4. Épített környezet fejlesztése	4.5. Energiatanulmányosság erősítése	4.6. Környezetvédelem
Tudás-, készség- és zöldalapú gazdaságfejlesztés																				
Önfenntartó városgazdálkodási rendszer																				
A kulturális sokszínűség megőrzése és fejlesztése																				
Humán szolgáltatások optimalizálása																				
Igényekhez igazodó, rugalmas lakásstruktúra megteremtése																				
Befogadó, támogató és aktív társadalom																				